ان الله لا يحب الظالمين

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısım: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 3793
Eski Kayıt No

ان الله لا يحب الظالمين

ان الله لا يحب الظالمين

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

یازیجی اوغلو

بسم سبحانه
نستعين بحمده

بذات حامداً لله ذی المنن — قدیم دائم ذا[تـ]ـا و علمـ[ـا]
احددر ذات مستجمع صفاتی — اودر احیا ایدن بو کائنا[تی]
وجودی مقتضای ذات پاکی — ضیا بخش اولدی نور تابناکی
منزهدر وجودی ابتدادن — خبر بویله بلندی مبتدادن
هم انک ذاتنه یوقدر نهایت — یوغ اکا منتها حد و غایت
وجودی چونکه واجب اولدی بالذات — قوی برهانله اولدی اول اثبات
اودر حی ایتدی احیا ممکناتی — قدیمی بر صفت اولدی حیاتی
علیم اولدر بیلور اسرار پنهان — آکا اسرار کمو کون کبی درخشان
شو قادردر کمال قدرتندن — وجوده کلدی عالم رحمتندن
مرید اولدر مراداتی جهانک — مخصص بو صفتدر دکله آنی
سمیع اولدر ایشیدر کزلو رازی — نه دکلو اکلیسک خفی نیازی
بصیر اولدرکه کورر پای موری — قرا کوکیجه ده اسه مروری
مکوندر جمیع ممکناتی — کتورمشدر وجوده اشیا[تی]
کلامیله شریعت اولدی ظاهر — کلام الله درر بر نور باهر
کلامین سبب ایده هر کیم خدانک — کلام خدا قدیمی [...]لک
اودر خلق ایلین انجمه کمانی — صفات هشتیله هفت آس[مانی]
نیجه هفت آسمان بلکه قمو شی — انک ذات صفاتیله او[...]
صفات هشتیله خلق ایتدی ذاتی — حواس خمسله بو ششت[...]ـاتی
ولیکن شش جهتدن اول منزه — انک محتاجیدر هر چیز ه[...]

وجودینک چو یوقدر مبتداسی — بولنمز ذاتنک هیچ منتهاسی
وجودی لایزال لم یزلدر — کیم اکلرسه خلافن مبتذلدر
شبیهی و نظیری یوقدر انک — وکیلی و وزیری یوقدر آنوک
ولددن ذاتی اولمشدر مبرا — قولیدر داخی مخلوقی مسیحا
پدر یوغیسه عیسی ده برادر — نه اب وار ایدی آدمده نه مادر
چون ایتدی ناقه پیدا حجردن — پدرسز خلق بوله اسه بشردن
قولیدر حضرت عیسی مکرم — قرواشی خلایق اچن مریم
چو افراطیله تفریط ایتدی ظاهر — یهودیله نصاری اولدی کافر
نه جوهردر نه جسم نه عرضدر — مخالف سویلین صاحب غرضدر
تمکن یوقدر آنک بر مکانده — دخی آکا مرور اتمز زمانده
او خلق ایتدی مکانی و زمانی — ایکسندن مبرا اکله آنی
تبعضدن تجزیدن بریدر — تصوردن بری دسم بریدر
معرا کیف و کمدن ذات باری — دخی ماهیت اولمز آنک جاری
محصل هر نه وار آثار امکان — بریدر ذات واجب ایله اذعان
نقایصدن نقایضدن مبرا — حوادثدن عوارضدن معرا
کمالاتیله موصوف اولدی ذاتی — جدا اولمدی ذاتندن صفاتی
زهی حی که اولدندر وجودی — قمو موجود آکا ایلر سجودی
جهان فانی و باقی ذاتیدر بس — زهی وارلق تعالی و تقدس
که کلی خلقی یوقدن وار ایدن اول — یری ساکن کوکی دوار ایدن اول
رفیع ایتدی ایلی طاق سپهری — منیر اولدر قلن قندیل مهری
که طوب ایلر اوج هواده — کهی زورق قلور بحر سماده
کوکلد

سحابی که قیلور سقا و حلاج هوایی گاه زرکار و نساج
چو گوسترمک دیلور صنعندن آثار قیلور بزاز باغی بادی عطار
گلک دیداریني زیبا قیلن اول اکا بلبللری شیدا قیلن اول
بتورر قوللره اشجاردن قوت ویرر قارا حجردن لعل یاقوت
آقیدر صخره دن اول ماء صافی یرادر نیشدن اول هم نوش شافی
جمیع کائناته خالق اولدر قمویه رزق ویرن رازق اولدر
اگرچه بی نهایه در عطاسی کرم و مملو کنوز کبریاسی
انی کیم اول بیلور بیلمز کیمسنه انی کیم اول قیلور قیلمز کیمسنه
ستر یکی بو قدر پنهان ظاهر اودر هر فعله فاعل اول آخر
بیلورلر سر بسر اشیا کماهی که اولدر پادشاهلر پادشاهی

مناجات خدا عرض حاجت

الهی ذات پاکک حرمتیچون صفاتی تابناکک حرمتیچون
خدایا وحدتک ذاتی که ابرار ایدر بولیکه بر بردن اقرار
حیاتک قدرتک باقی الهی قدیر و حی اولان سن سن کماهی
دخی علم و ارادات قاضی یارب که بیلوب دیلدوکلدر اولان هب
دخی سمع بصر حقدر که هردم ایدر گوش و گورور بی کیف و بی کم
دخی تکوین ایچون کم نون و کافی جهان امرندن قلدک آنی کافی
کلامک حرمتیچون یا الهی خطامز محو ایدوب عفو ایت گناهی
خطاسینه مقر اولسه گنهکار امیدم عفو ایده اول رب غفار
خطامه اعتراف ایتدوم خدایا انی محو ایله قالمسون خطایا
قپوکده عبد مجرم اولدی علمی نصیب ایله اکا سن فضل

انی عفو ایله قالمسون گناهی که سن سن عاصی قوللرک پناهی
الهی ذات پاکک وحدتیچون خدایا وصف ذاتک قوتیچون ٢
سنک وصفک اولان قرآنک ایچون حقی فرق ایتمکه فرقانک ایچون
الهی لوح محفوظ قلم چون اکا مکتوب اولان علم و علم چون
محیط جمله عرش اعظم ایچون جنانک فرشی کرسی اکرم ایچون
نبوت تختنک اول شاهی ایچون نیکدر اولو عز و جاهی ایچون
الهی انبیانک جمله سیچون دخی اصحاب آلی زمره سیچون
مقام قربه واصل قوللر ایچون اونار خونه یانان دللر ایچون
کلامکله سوایی ترک ایدنچون کلامک معنیسنی درک ایدنچون
صفا گوردن جهوب صوفی اولانچون کلامکله سنک صافی اولانچون
حبیب هم محب اولان قول ایچون مرید و هم مراد اولان دل ایچون
کلادیک بوته سنده صاف اولانچون دریشوب علموک اکسیرین بولنچون
کلامکله سنک عراف اولانچون کلامکم غنیه صراف اولانچون
میسر سن میسر قیل مرادم قپوکده کلمشم کتمم برآدم
شو گوکم ساکه ایتدی اعتمادی اولوریانکده حاصل هر مرادی
شو گوکم ساکه ایتدی التجایی مقرر بولدی انلر هر رجایی
شو گوکم ساکه تفویض ایتدی امرین حضورایله گچوردی جمله عمرین
یوزم توجه ایدوب یارب قپوکه کرم لطف اومه گلدم قپوکه
کریم سن عادتک دایم کرمدر که اهل جرمه بابک ملتزمدر
احقر باب لطفک هر فقیره نوله احسان ایدرسک بو حقیره
گوکلدن هرکشی استرسه مقصود ویررسن ایلمزسن آنی مردود

مرادم اول قبول ایله دعامی
قولوگم چونکه بن عاصی و حامی

دعام اولدر که عفو ایله گناهم
صوچم چوقدر ولی فضلک پناهم

امانتده بو نفس ایتدی خیانت
ولی اومرینه عفو جنایت

یقیننک قل مقارن هر نفسده
حجاب جهلی رفع ایت بو قفسده

دخول ایتدرمه قلبه شک شیطان
عنایت قل حفیظ دین ایمان

وصولم هر نه وار عفولیت خدایا
ایرر عاصیلره سندن عطایا

خلاص اولدقده جان مرغی قفسدن
آنی پاک ایله یا رب هر هوسدن

آنی صوگدم همرایمانیله ختم ایت
گناهن لطف و عفوکیله کتم ایت

که طوغری حضرته سوق ایدوب راه
آنی یارب ایله خاص درگاه

آنوک حالینی ستر ایت روز محشر
عطا قیل آگا اول وجه انوار

تجاوز ایت گناهندن الهی
که سندن غیر یوقدر هیچ پناهی

قیامت ایسوسنده خلق حیران
اولیجق آنی قیل در ظل رحمان

تهیدست ایرسه کو اول حضرته گر
آنی مستغرق ایله رحمتوکه

اکر بی حد اوله قولده خیانت
اومرجومندن ارتوق اول عنایت

که رحمت اهل عصیان قوللر ایچون
مهیا ایلدک ای فرد بیچون

که سن سن معطیع مسئول عالم
منیل جمله سن مولات آدم

رحیم هم رئوف ساتر العیب
کریم وهو عفو و غافر الذنب

غضب اوستنه رحمت ایتدی سبقت
قمو عاصیلره اومر عفو و جنت

هم ایتدک مشرکک غیرینه وعده
دیلرسک مغفرت هر عاصی عبده

بحمد الله بو وحد عبدنه ای حق
اومارم لطف تام عفو مطلق

جونه

چو سن لا تقنطوا بیوردک ای شاه
اومر فضلوکی بو عاصی و گمراه

گچوب اهواء حشرک جمله سندن
قل آنی اولیانک زمره سندن

مقام اسعد قایه ایرگور آنی
میسر قیل رضایی جاودانی ٤

حریم قربه آنی محرم ایله
مقام اتقیاده اکرم ایله

آنی اصحاب و احبابه قرین ایت
که یعنی جادیا هم همنشین ایت

ایشتسون یا الهی اول خطابک
ایرشدرمه آگا هرگز عتابک

تجلی جمالک قیل میسر
دگل بو کرم یا رب بل مکرر

نه عرض ایدم سنوک معلومک اولمز
مراتب که بیورودک قلبه گلمز

قولک اشتمدی و گورمدی گوز
تخیل اولمدی و دیمدی سوز

بوا قلادک آنی صالح قول ایچون
تقی و مؤمن و مخلص دل ایچون

میسر ایله یا رب اول مقامی
ایریشنه لطف و فضلک تمامی

دخی سنول سننه که فضلوکه لایق
عطا قیل آگا یوق لطفوکه عایق

رجا سندن زیاده عزت ایله
قمو اسدفنه سن رحمت ایله

دعامی اسدوب کو دیوسه آمین
محصل ایله آنوک جمله کامین

دعامز بوله بو نگله نهایت
جهان خلقینه یا رب قل هدایت

بیان ایدم کمالاتن گرکمک

هزاران حمد و منت حقه تکرار
لسانه ویردی قدرت سوزه هر بار

سوز ایله آشکار اولور معانی
علومک سوز ایله اولور بیانی

سوز ایلر ظهوری هر نهانک
یوزی صوبی سوز اولمشدر جهانک

سوز اولماسه بیلنمزدی حقایق
سوز ایله کشف اولوردی دقایق

سوز ایله شرح اولور شرح عقاید
سوز ایله کشف اولور جمله فواید

سوزیله فهم اولور تفسیر قرآن ۞ سوزیله اکلنور تبیان فرقان
سوزیله اولدی مبدا عرش معلا ۞ زهی عزت زهی قدرت تعالی
سن ایتدر سوزیله لوح محفوظ ۞ اولور فوج ملایک اندن محفوظ
مشرفدر سوزیله قلب جبریل ۞ سوزیله وحی حق اولدیغی تنزیل
حجاب غفلتی سوز ایتدی زایل ۞ وصاله سوز اولور هردم وسایل
فنا وار جمله ده سوزده بقا وار ۞ جمالی کوریتور سوزده لقا وار
سوزیله منتظمدر حال و عالم ۞ سوزیله روشنادر چشم آدم
سوز اولمازسه بلنمازدی دین ایمان ۞ ضلالتده قلوردی انسیله جان
خدایی کمسه کورمدی کوزیله ۞ بلنیدی عقلله کوجک سوزیله
سوزیله مرده لو بولور حیاتی ۞ سوز احیا ایلمشدر کائناتی
سوزیله یاد اولنور نیک خولر ۞ سوزیله پاک اولور سینه چوقلر
بلندر اولور سوزیله قدر شاهک ۞ سوز اولدی امر نهی پادشاهک
سوزک تاثیردر اولور دعالر ۞ ایو حقنده چوق دورلو ثنالر
سوزک علمی سنوک نور جناندر ۞ دلیل موصل حور جناندر
معنبر قیل جهانی مشک بیز اول ۞ معطر ایت مشامی عطر بیز اول
دم مشکل احیا ایتدی علمی ۞ غضبدن نهی ایدوب امر ایتدی حلمی
کلام ملک قدرین ایو کور آسمانه ۞ اولا قندیل نورانی جهانه
حور عالم ضیادر سوزیله مدحن ۞ جهولک هردم ایله نیجه قدحن
ویرم غیرت نیجه جاهل قلوبه ۞ اولا لو مطلع جهل عیوبه
اوله غیرت نیجه صاحب جنانه ۞ ایله دعوت هم انلری جنانه
اوتندقچه معنبرا اولا عالم ۞ دعاء خیر ایله لر ساکه هردم

کلام ملک مدح ایدوبن حق تعالی ۞ کلام منده بیوردی جل الاعلی

الم ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين الذين • آمن الرسول بما انزل اليه
من ربه • واعتصموا بحبل الله جميعا • ولا تفرقوا ماكان لبشر ان يؤتيه الله
الكتاب • والحكم والنبوة • ثم يقول للناس كونوا عبادا لي من دون الله ولكن
كونوا ربانيين بما كنتم تعلمون الكتاب وبما كنتم تدرسون • ربنا آمنا بما انزلت
قد جاءكم من الله نور وكتاب مبين • يهدي به الله من اتبع رضوانه سبل السلام
ويخرجهم من الظلمات الى النور باذنه ويهديهم الى صراط مستقيم • وهذا كتاب
انزلناه مبارك فاتبعوه واتقوا لعلكم ترحمون • ان تقولوا انما انزل الكتاب
على طائفتين من قبلنا وان كنا عن دراستهم لغافلين او تقولوا لو انا انزل
علينا الكتاب لكنا اهدى • منهم فقد جاءكم بينة من ربكم وهدى ورحمة
فمن اظلم ممن كذب بآيات الله وصدف عنها سنجزي الذين يصدفون عن آياتنا
سوء العذاب بما كانوا يصدفون • يا ايها الناس قد جاءتكم موعظة
من ربكم وشفاء لما في الصدور • وهدى ورحمة للمؤمنين • ونزلناه عليك
الكتاب تبيانا لكل شيء وهدى ورحمة وبشرى للمسلمين • ان هذا القرآن يهدي
للتي هي اقوم • وننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين • ولا يزيد
الظالمين الا خسارا • او لم يكفهم انا انزلنا عليك الكتاب يتلى عليهم ان في ذلك
لرحمة وذكرى لقوم يؤمنون • فمن يعلم انما انزل اليك من ربك الحق كمن هو
اعمى • فاما الذين آمنوا فيعلمون انه الحق من ربهم وهو الحق مصدقا لما
معهم وان الذين اوتوا الكتاب ليعلمون انه الحق من ربهم وان فريقا منهم
ليكتمون الحق وهم يعلمون الحق من ربك ويرى الذين اوتوا العلم الذي انزل
اليك من ربك هو الحق ويهدي الى صراط العزيز الحميد • والذي اوحينا اليك

من الكتاب هو الحق • وآمنوا بما نزل على محمد وهو الحق من ربهم • فماذا بعد الحق الا
الضلال • كتاب انزلناه اليك مبارك ليدبروا اياته وليتذكر اولوا الالباب •
انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون • فاسئلوا اهل الذكر ان كنتم لا تعلمون •
وانزلنا اليك الذكر لتبين للناس ما نزل اليهم • وهذا ذكر مبارك انزلناه •
وقد اتيناك من لدنا ذكرا • من اعرض عنه فانه يحمل يوم القيمة وزرا • هذا
ذكر من معي وذكر من قبلي بل هم عن ذكر ربهم معرضون • ولقد يسرنا القران
للذكر فهل من مدكر • وما هو الا ذكر للعالمين • ولذكر الله اكبر • تنزيل من رب
العالمين • ولو تقول علينا بعض الاقاويل لاخذنا منه باليمين • ثم لقطعنا منه
الوتين فما منكم من احد عنه حاجزين • وانه لتذكرة للمتقين • وانا لنعلم ان منكم
مكذبين • وانه لحسرة على الكافرين • وانه لحق اليقين • قل لئن اجتمعت
الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القران لا يأتون بمثله • ولو كان بعضهم
لبعض ظهيرا • ولو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا • الله نزل
احسن الحديث كتابا متشابها مثاني تقشعر منه جلود الذين يخشون ربهم •
ثم تلين جلودهم وقلوبهم الى ذكر الله • ذلك هدى الله يهدي به من يشاء
ومن يضلل الله فما له من هاد • وانه لكتاب عزيز لا يأتيه الباطل من بين يديه
ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد • ومن اعرض عن ذكري فان له معيشة ضنكا
ونحشره يوم القيمة اعمى • الى قوله تعالى كذلك اتتك اياتنا فنسيتها وكذلك
اليوم تنسى • خذوا ما اتيناكم بقوة واذكروا ما فيه لعلكم تتقون • الله نور
السموات والارض • وانزلنا اليكم نورا مبينا • فامنوا بالله ورسوله والنور
الذي انزلنا • واتبعوا النور الذي انزل معه • يا عباد لا خوف عليكم اليوم
ولا انتم تحزنون • الذين امنوا باياتنا وكانوا مسلمين • تبارك الذي نزل الفرقان

على عبده ليكون للعالمين نذيرا • لو انزلنا هذا القران على جبل لرأيته خاشعا متصدعا
من خشية الله • ولو ان قرانا سيرت به الجبال او قطعت به الارض او كلم به الموتى
بل لله الامر جميعا • وما انزلنا عليك الكتاب الا لتبين لهم الذي اختلفوا فيه وهدى
ورحمة لقوم يؤمنون • افغير الله ابتغي حكما وهو الذي انزل اليكم الكتاب يعلمون انه منزل
من ربك بالحق فلا تكونن من الممترين • وتمت كلمة ربك صدقا وعدلا لا مبدل لكلماته
وهو السميع العليم • وان تطع اكثر من في الارض يضلوك عن سبيل الله • ان يتبعون الا الظن
وان هم الا يخرصون • ان ربك هو اعلم من يضل عن سبيله وهو اعلم بالمهتدين • المص
كتاب انزل اليك فلا يكن في صدرك حرج منه لتنذر به وذكرى للمؤمنين • اتبعوا ما انزل
اليكم من ربكم ولا تتبعوا من دونه اولياء قليلا ما تذكرون • الذين اتخذوا دينهم لهوا ولعبا
وغرتهم الحيوة الدنيا • فاليوم ننسيهم كما نسوا لقاء يومهم هذا وما كانوا باياتنا يجحدون
ولقد جئناهم بكتاب فصلناه على علم هدى ورحمة لقوم يؤمنون • هل ينظرون • الا
تاويله يقول الذين نسوه من قبل قد جاءت رسل ربنا بالحق • فهل لنا من شفعاء
فيشفعوا لنا او نرد فنعمل غير الذي كنا نعمل قد خسروا انفسهم وضل عنهم ما كانوا يفترون
والذين يمسكون بالكتاب واقاموا الصلوة انا لا نضيع اجر المصلحين • والذين كذبوا باياتنا
سنستدرجهم من حيث لا يعلمون • واملي لهم ان كيدي متين • قل انما اتبع ما يوحى الي
من ربي هذا بصائر من ربكم وهدى ورحمة لقوم يؤمنون • واذا قرئ القران فاستمعوا له
وانصتوا لعلكم ترحمون • انما المؤمنون الذين اذا ذكر الله وجلت قلوبهم واذا تليت
عليهم اياته زادتهم ايمانا وعلى ربهم يتوكلون • قل يا ايها الناس قد جاءكم الحق من ربكم
فمن اهتدى فانما يهتدي لنفسه ومن ضل فانما يضل عليها وما انا عليكم بوكيل • واتبع ما يوحى
اليك واصبر حتى يحكم الله وهو خير الحاكمين • الر كتاب احكمت اياته ثم فصلت من لدن حكيم
خبير • تلك ايات الله نتلوها عليك بالحق فباي حديث بعد الله واياته يؤمنون • ويل لكل

اَفّاكٍ اَثيمٍ يَسْمَعُ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُتْلٰى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِيمٍ فَمَنْ اَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ وَيَقُولُونَ اٰمَنَّا

بِاللّٰهِ وَاَطَعْنَا وَبِالرَّسُولِ
ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيقٌ مِنْهُمْ
وَمِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَمَا
اُولٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ
تَمَّ الْقُرْاٰنُ

کلام اللهنك ایله حمد

کلام پادشاه قادر پاك — خدای انس وجن وارض افلاك
ولیدر جمله یه فرمان قرآن — آنوك ایچنده در درمان انسان
نوك ایچنده در جانلره جانان — آنك ایچنده در اسلام ایمان
آنك ایچنده در اتقان ایقان — آنك ایچنده در برهان وفرقان
آنك سطری سبیل وباغ جنت — آنوك حرفی اولوبدر جمله رحمت
حروفنده آنك اسرار بی حد — قونلش ایسه مرکسه آنی حد
اگر ظاهر اگر باطن معانی — آنك ایچنده در جمله بیانی
جنا حین اولمینجه اولور ابتر — ایرشمز بوجه مقصوده مقرر
اگر پور واریسه پروار ایدرسك — اگر بوغیسه هب الحق کیدرسك
دلرسك مرغ جانك ای سخندان — اولا باغ جنان ایچنده پران
بوکون بونده قرین عرفان قرآن — سنجر باطل لری حقدن بو فرقان
آنك هر فتحه سنده مرد مکمل — ایدر فتح کلید و باب مشکل
آنوك هر کسره سنده مرد عالم — ایدر تحصیل کسر نفس ظالم
هر دخی ضمه سنده مرد عارف — ایدر علمینه هم ضم معارف

انك هر نقطه سی بر جوهر فرد — بونی بیلور شیه مردان اولان مرد
علیم اولدر بله معنای فرقان — اکا قرآن کون کبی درخشان (اوله)
بلنلر بو علومی عالیشان — کوزلر ایله بلر بو کاینانی (فهم)
کل ایله دائما قرآن ترتیل — هم ایله رتبکه هم آنده تبتیل
بوقرآندر علاجی جرحمك هب — دخی مجروح روحه مرهمك هب
سکا قرآن وحجت در آنی بیل — همان آنی بیلوب محکم عمل قیل
آنك الفاظی دلکرده دردر — دخی معناسی دلکرده غرردر
کلام مرداعی والله یدعوا — چو سمع عقله ایردی کندی فتعوا
اویا قوم بز بو قرآن عظیمه — کلامم حقه فرقان حکیمه
بو الفاظ عجیبه بو عبارات — ایچی طولو رموز بله اشارات
دله علمی بو قرآندر کلوبدر — نیجه لر بونده غرق اولوب قالوبدر
چو قرآن اهل سین کوزت طریقك — که فرقان اهلی اولسون هپ رفیقك
بو قرآن اولدی بل نور سموات — بیان ایتدی اونوری نیجه آیات
دخی فرقان اولوبدر خلقه مرآت — کوربنور آنده شقوتله سعادت
دخی قرآن اولوبدر خلقه میزان — بیلور باطله حقی آنده وزان
دخی حصن حصین اولدی بو قرآن — آکا کیرنده اولمز اسیر شیطان
دخی موسی عصاسیدر بو فرقان — بوزر ساحرلرك سحرین چو ثعبان
دخی نیل بحرنه بکزر بو فرقان — منافع آنده غایتله فراوان
دخی قرآنده دیدی ذو الجلاله — که قرآن حقدر غیری ضلاله
بلور جوهر شناس آنی ای یار — جواهر در او الفاظ درربار
که بدعت اهلی قلبنده بو قرآن — شعاعن کوستروب اولمز او فرقان

صلاکت شعلهٔ فرقان اوزره
بولوت کوکدن خریاتی اوزره

بودر ایمانی اجمالی مجمل
که تصدیق ایده قرآنی مفصل

که ایمان واجب اولان جمله ارکان
کلام الله ایچنده اولدی تبیان

آنکچون کما ایمان اولدی کافی
که اولدر امراض جمله وشکده شافی

انا مقتدر حقیقت حقه ایمان
ایمان محکم ایمان محکم ایلک ایمان

علوموک جمله سینی اولدی جامع
همو عالملر اولدی آکه سامع

دینی اوتنکی ایمانیکه مسبوق
کلام الله اولان قرآنه مخلوق

کتاب الله کل دین قلعه سیدر
دخی مؤمنلرک اول قلعه سیدر

نه اطباق سموات معادل
بولنمز قلعه هیچ آکا مماثل

عدویه دائما اولور او حائل
بو سوزه اهل ایمان جمله قائل

کتاب الله بیلن ذوفنونه
دیبور رشد بیلک اولر هنویه

وقور قرآن ایدر بیک عزتینی
او فرقانیله بولور دولتینی

سعادتدر قمو یاری وکدایه
مبارک سوزلری الله خدایه

که امت اولدی شاه انبیایه
محبت ایتدی جاندن اولیایه

محب ایتدی بزی الحمد لله
بو فرقان اهلنه الحمد لله

ایدر اول نیتی جمله به لله
هر آنده فرقان ایکرا آگاه

که فرقان حصننه کرمشدر اول
جنان ایلرینه بولمشدر یول

آرنکی شاهدر اول فرد دنیدر
که قلبی شرق انوار یقین در

کرامت تختی اوزره سلطنتده
ولی طبراقده یوزی مسکنتده

نه کیبی وارنه عجبی فارغ البال
تواضعله اولوتا اول حب اقبال

جو یوز کوسترمدی قرآنه لوامع
بیل اولدی منتفی جمله موانع

اچلدی کوزلرم کوردم بولومی
هدایت طوندی اول دم الومی

بکا انسوز نفس ویرمک خطادر
که قرآن خلقه حقدن جوق عطادر

بکا انسوز نفس المز جفادر
که قرآن جمله دردلره شفادر

بلی قرآن عالملر بلورلر
حقوقک هر ایده لطفن بولورلر

جو یونانی دکل حکمت ای جان
نه بلسون بس علمی فیلسوفان

ایدرسن کشته بو بیک فیلسوفی
بو قرآن حکمتینه اولمز وقوفی

بو بر حکمتدر کیم کلسه بوندن
ویرورلر ایسه کر بو فلسه بوندن

هزاران فلسفه یی بیرین المز
که بونده فلسفه بر فلسه کلمز

کلام فلسفه فلسه دکرمی
آکا صراف کیتس باش آکرمی

حقایق کلشنیدر بیل بو کلشن
باکه حقدن اچلدی ایسه دوزلن

آکا یوز کوستورور بو کلشنی راز
اول ایدر بونده چوق بلبل غاز

حیات سرمدیدر بونده دیرلک
بونک هر بو سوزی درجات معراج

ایده حق مشکلاتن حل آسان
قلاز رحمان بزی بیک اهل فرقان

الهی نور قرآندن ضیا ویر
بزه ایمانله صدق وحیا ویر

الهی کمسنوک قلبینی بی نور
قیوب ایمه انی جهلیله مغرور

بزی سن اهل بدعتدن ایراق ایت
قلوبه نور فرقانی جراغ ایت

بو قرآندن بکم طوبماغه معنی
کرکدر ترک اوله کبریله دعوی

بو فرقان اهلنه خوب آرمغاندر
لمن کان له قلب نه کاندر

انک کیم اوله سامع جان قولاغی
اوطویه بیله بو باغی بلاغی

بو قرآن دخی آکا کوستر یوز
که کون کبی اولا سر تا قدم کوز

که قرآن شوله ویره آکا شعله
که هیچ قومایه آنی غیره شوغله

کمه کم ایده قرآنده اوپرستو
اوله اول دائما قرآنه پیرو

دخی قرآنه آنوك اشتیاقن
زیاایده خوفن احتراقن

الا کیم ایلمزسه اتباعی
بوقرآن ویرمیه اکا شعاعی

بوفرقان نور اسرار طریقت
شعاع شرع وانوار حقیقت

بوکا ایناتمینلر کافر اولور
که بوندن آنده آنلر خاسر اولور

ایراغ اول اهل بدعتدن ایراغ اول
بوقرآن نوری ایله کل چراغ اول

اولنجه حق یولندن صیمیالوم
که دین دولتومز دیمیالوم

خدا ابرمیه قرآنی یولندن
دخی سوزمیه فرقانی یولندن

کلام الله یولندن اول چقانلر
دکلدر الا اشول دینن یقانلر

بوقرآنه اوینلر بل ولیدر
بوقرآنی قوینلر هب دلیدر

ولی دیمه بو قرآندن چقانه
مسلمان دیمه سن شرعی یقانه

کموك کوکلنده که نور یقینی
اول اوله اول سوسیه او خصم دینی

آنی کم اهل قرآن ایدنلر رد
تمرد یولینه اولور آنوك سد

حقه هپ اوکمدقلرا ایلرا انکار
دخی باطللره ایدرلرا قرار

که کوندن کونه اوکمز ازغون اولور
یلانجی ودلنجی قوزقون اولور

دکلدر لایق اول کلزار وعلمه
کرواقف اوله اول اسرار علمه

بوقرآن اهل حقه منکر اولمز
سعادتلو کشیلر مدبر اولمز

بوقرآن اهلی یك عزتلو قولدر
آنوك کندوکی یول بك طوغری یولدر

آنوك هم علمی حق همراهی اولور
بوفرقان اهلی اهل اللهی بولور

کتا

کتاب اللهه ایدنلر تردد
قودیلو دینی اولدیلر تمرد

تمرد شخصی ایلتو ایرندا ده
عدو اولور صحیح الاعتقاده

صحیح الاعتقادی شبهه بوزمز
بیلن یولی کوزادور یولدن آدمز

فقیه اولان مرادی حاصل اولدی
چوفرقانیله ذاتن کامل ایتدی

سن پندم بودر ای اهل وایمان
آنی طوتکم بیورمش اوله قرآن

حدودندن آنك ایدوب تجاوز
یوریمه بر قدم سن بی قولاوز

بوقرآندن خبردار اولمینلر
اولوردر حقه هیچ یار اولمینلر

بوقرآنده یانوب نار اولمیانلر
اولودر عرفت انوار اولمینلر

چوقلبه قبله اوله حکم قرآن
همان ایمان ویرر نور فراوان

اقندی اولمیندن هر سبیلك
حذر قل کوزله سن کندو دلیلوك

دلیلومز بزم آیات قرآن
عقول مستقیمه بوکه برهان

صقین اولمه جدا سن کاربندن
سنوك ایرو ایشوك نه ساربانندن

اکر قلمق دلرسك قلب صافی
صقن قرآندن اتمه انحرافی

اکر بولمق دلرسك روشنایی
همان قرآنیله ایت آشنایی

عن انس رضی الله تعالی عنه قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم من احب الله احب القرآن ومن احب القرآن احبنی القرآن افضل منی فانه کلام الله القدیم غیر مخلوق وانا مخلوق وهو امامی وانا به اقتدی ان اتبع الا یوحی الی انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم ان ست فقد ترکت فیکم ما ان اعتصمتم به فلن تضلوا بعده ابدا فی کتاب الله

ذکره السیوطی والبقاعی فی فضائل القرآن

رسول الله بیورمش ایله اذعان … خدایی کیم سوزسه سوزیدی قرآن
سوزی قرآنی سوزی بنی اولان … که بندن افضل اولدی اشبو قرآن
که بن مخلوقم امّا اول قدیمدر … آنك مثلی و نظیری هم عدیمدر
بنم اولدی امامم حکم قرآن … اوبه قرآنه جمله اهل ایمان
اکر بن اولدیمسه ایلر بلو سجاع … قودم سزه انی کم ازمز اویان

کتاب الله درر اول مقتدی
بل انی محکم بیلوب خالص عمل قل

وعن ابی هریرة رضی الله تعالی عنه قال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ستکثر الاحادیث من بعدی فاذا روی عنی حدیث فاعرضوه علی کتاب الله فما وافقه فاقبلوه وما خالفه فردوه رواه البخاری وغیره وعلیه عول الائمة الاربعة فی اصولهم کذا ذکره السیوطی والبقاعی فی الفضائل وذکر ایضا فی عامة کتب

الاصول للائمة الاربعة

بیورمش داخی اول صاحب رسالت … قبول اتمش اولان اهل سعادت
سنم بندن چوق ایدرلر روایت … احادیث قلوك آنده درایت
کتاب اللهه عرض ایلك سز آنی … قبول ایلك بو قرآنه اویانی
کتاب الله کر اولسه مخالف … آنی رد ایلیوب اولك سز عارف
روایت ایلمش بونی بخاری … ایده رحمت اکا رحمان باری
امام اعظم امام مالك محمد … که ادریس اوغلی درهم داخی احمد
بولاره تابع اولان اهل ایقان … قبول اتدی بونی اصحاب اتقان
اصولنده ایدوب جمله روایت … بو حقه خلقی اتدیلر هدایت

حقك

حقك آبا بی توحید اوکده درلر … فنای تام تفرید اوکره درلر
انوك دعوتلرینه سن اجابت … ایدوب صدقیله کل ایله انابت
انی بو بیورر هم اسلم له … طوت امرینی صقین سن اولمه آیله
بونی سمع قبول ایله اشتمك … کرکدر هم بونیدیله ایش ایتمك
بو قرآن معنسن بلمزمیسن سن … نصیحت ویردی چوق المزمیسن سن
ندر فکرك یوله کلمزمیسین سن … بو قرآندن نصیب المزمیسین سن
معانی بحرنه طلمزمیسین سن … معارفله داخی طولمزمیسین سن
زمندن کوزلرك سیلمزمیسین سن … نظر بو عبرته صالمزمیسین سن
غم دنیا سنوك عقلوك شاشردی … سنی فرقاندن اول طشره دوشردی
فنایی ترك ایدوب کل سن بقا بول … کلام الله ایچنده کل لقا بول
کرکدر بونده اول ترك تجرید … کوکلدن تا که کیده عمی تقلید
هم اول دم ایره حقدن نصر و تایید … کتوره ظلمتی انوار توحید
خدادن تا کم ایدوب نور توفیق … سکا کوستره یوزین علم تحقیق
چو تقوا ایله سالك اوله کامل … مقرب اولور حقه او واصل
که تقوی سز کشی دینه یقر بل … اکر عالم ایسه داخی او جاهل
کل امدی علمله قل دینوك احیا … که جهلیله نه دین اولور نه تقوی
که علمیله دورر دینوك حیاتی … بلا علم کشی بولمز نجاتی
کشی توحیدی بلمز غفلتیله … ابد قالور او زیغ و ذلتیله
چو عالم اولمیه بو قوم ایچنده … اویا نقلله قالورلر نوم ایچنده
ثنا و حمد اولور حقه کم بردر … ایشی قوللرنه احسان ویردر
ویررا بو کله اول علم عرفان … ویرر اول جان ودله دین ایمان

ویرور بر قطره آبه شکل زیبا   لباس ایدر اکا تقوای دیبا
کل علمی سن اول سلطانه دعا قل   درونک روضهٔ علم و خدا قبل
یا استور سلطنت اولسه خدانک   قولی وار فخری عالم کبی انک

رسول اوصافنه کلدی مقاله

رسول اکرم فخر عالم الرسلدر   امام و رهنمادر السبیلدر
انی تصدیق ایدنلر خیر امت   اولوبدر فرقهٔ حق اهل سنت
اکا تابع اولان صافی عقاید   بولور دیننده انوک چوق فوائد
ایدر ذات و صفاتی حقی اذعان   رسوله تابع اولان اهل ایمان
درونی صاف پاک اولور عقیده   دیانت یوق انا غایت شقیده
جمیع انبیانوک افضلیدر   گروه اتقیانوک اکملیدر
تموسیندن مقدمدر مقرن   که اولور مبتدا کاهی موخر
موخر کلدی صورتده او سرور   صدف اولک بولینور چون صکره گوهر
شکوفه اولور اول چونکه خندان   ایدر اردنجه شیوه میوه جان

وفي الحديث كنت نبيا وآدم بين الماء والطين

بو ودی نسته کم اول فخر عالم   تنور کن آب و گلده داخی آدم
بن ایدم عالم معنیده مرسل   نبوت ایلریدم اندن اکمل
اگرچه اصل عالم اولدی آدم   اودر معنیده لیکن جان عالم
انوک دینی اولیدر خیر ادیان   انک دیننده در عدلیله احسان
انوک دینی در ادیان ناسخ   خلاص اولور اولان دیننده راسخ
انکچون امتی خیر الامم در   کمالاتی هر امتدن اتمدر
خصوصا اهلی فقهی کاملینوک   بوردی وارثیدر مرسلینوک

اولانه چاره یوارو عناصر   حجاب اولمادی چون حق اولدی ناصر

ایشت صدیقوک احوالین بر بر

بولوردن ششما بوبکر و صدیق   رسول اللهه اول قلدی تصدیق
اول ایتدی بیله هجرة اول ای یار   دینلدی ثانی اثنین اکه فی الغار
رسولینی خدا امریله ارشاد   ایدوبن قلدی اکه اولود امداد

في الحديث لو كنت متخذا خليلا غير ربي لاتخذت ابا بكر خليلا

دیدی اول اهل اسلاموک دلیلی   خدادن غیری ایدنسم خلیلی
ابوبکری ایدنوردم مقرر   زهی عز و شرف الله اکبر
اکا بغض ایله ین اول قوم اشرار   محمد قاله لرطاموده فی النار

عمر اوصافنه کلدی مقاله

عمردر اول رسوله یار ثانی   عدالتله بزاندی بو جهانی
خلیفه اولدی چوق اول ظل رحمان   قچردی سایه سن کوردکجه شیطان
اولیدی قلبنه بر نسنه الهام   انی ایتدرده حق ایلردی اعلام
بیورمشدر بو نبی اول فخر عالم   کر اولماسم رسو جبیشینه خاتم

که بندن صکره کلسیدی پیغمبر
عمر اولوردی بیل انی مقرر

في الحديث لو كان بعدي   نبي لكان عمر بن الخطاب

اودر عدلیله فتح ایدن جهانی   اکا بغض ایلین کورمز جنانی
جون اولدی دین یچیندن قدر اعلا   پس اندن راضی اولسون حق تعالی

اولودر اوصافنه عثمان بو مقاله

امام ثالث اولدی چونکه عثمان   حیاسندن اوتاندی جمله انسان

تلاوت ایلیوب اولور عامل … که اولدی جامع قرآن کامل
ایدوب تجهیز جیش عسرت اول شاه … بو یولده بذل اموال ایتدی لله
رسول الله کتورمشدر بیانه … چو کیم انبیا باغ جنانه
رفیقی اوله آنده هر نبینوک … بنم عثمان اوله اولسون یقینوک

في الحديث لكل نبي رفيق في الجنة ورفيق في الجنة عثمان

سوردی جانله قرآن اول خان … آنک اوستنده ویردی عاقبت جان
شهید اولمغه ویردی چون رضایی … رضایی حق ایله بولسون عطایی

مقالات علی کلدی بیانه

علی دردنجی یار قدر اعلی … کریم کرم الله تعالی
سخاوت معدنی کان کرامت … شجاعت منبعی شاه ولایت
امیر حیدر صفدر در اول … قویدر تالع خیبر در اول
شه دلدل سوار صف شکندر … تبردار او مرد تیغ زندر
انوک حقنده کلدی نیجه اخبار … بری بودر دیدی محبوب غفار

في الحديث علي مني وانا من علي

علی بندن بن اندانم بیل آنی … قبول ایله رسولندن اولانی
قرین ایدوب آنی یا رب رضاکه … تراب ایت بو ترابی مرتضاکه

مقالات امامین همامین

امامین همامین شهیدین … حبیبین نسیبین رشیدین
بریسی نور مهتاب شریعت … بریسی نور کلزار حقیقت
بولردر مردمین عین اعیان … بولردر کوهرین بحر عرفان
ایکی عین شعاع و مهر ایقان … که اولدیلر ضیایی دین ایمان

چو

چو سبطین رسول ایدی محقق … ایکی سندن دخی راضی اوله حق

بیان وصف اصحاب کرامات

دخی عمی سی اول فخر جهانک … بری عباس بیری حمزه انوک
شکورونکه حق تعالی اوله قاضی … کما لیله بولردن اوله راضی
دخی اصحاب دینوک کامرانی … اولنلردر مبشر بالجنانی
دخی اصحاب بدر ایتسه مروری … آیولث اودن دوری اوله نوری
مهاجرلر که هجرت ایتدی بیله … کیدوب انکله بر ایلدن بو ایله
دخی انلر که اولدیلر آکا یار … ایدوب دعوت آکا اولدیلر انصار
اولنلر بیعت رضوانه حاضر … اوله جنتده رضوان یار و ناصر
دخی اصحاب صفه هر نه کم وار … کوره لر صفه جنتده دیدار

مدام اولسون ثنا لو شیخ اگوشاب
آکا اوینلر اوزره آل و اصحاب

بو علی جمله اصحاب کزینوک … آیاغی طپره غیدر هر بر ینوک
محبتن جمله سینه یا الهی … بزی انلر له حشر ایله الهی
رسول اکرم اولدیلر اصحاب … تمو سندن اوله راضی او وهاب

بیان تابعین ومجتهدلر

دخی رحمتلر اولسون تابعین … که انلر اجتهاد ایتدی بو دینه
خصوصا حضرت نعمان اکرم … امام اعظم و سلطان اعلم
چون اصلی ثابت اولمشدر زراده … اولوبدر رفعتی شرعی سماده
سراج امت اولوب اولدی افخم … ضیایی مذهبیله طولدی عالم
دلی دریایی درحکمت ایدی … دخی مرآت نور عصمت ایدی

آیا نجی توزی اهل دانشه تاج … او فارغ خلقدن خلق اکا محتاج
او جمع ایلدی انواع کمالی … بس اولدی جمله انوك عیالی
او ضبط ایلدی احکامی تمامت … قلدی عالمده نامی تا قیامت
او بلدردی حرامیله حلالی … اوی اکا ترك ایدوب جرهل ایدی ضلالی

بیل علمی اولیدی اونك مذهبنه
تفقهده تصوفده و دیننه

امام ثانی اولدی دینه مالك … انوك علمیله طولدی هپ ممالك
احادیث رسولی ایلدی جمع … ضیا ویردی یعقوب بو دینه بر شمع
چو علمی دینی احیا ایلدك اول … ایده اول مالك الملك آنی مقبول
کلوب اندن امامین همامین … ایدوب لحیابی دین فخر کونین
بیان ایلادی یکرانی محقق … قیاسه اوفق اولدی ناسه ارفق
امامه اولدیکر شاکرد قابل … اصولندن چقردیلر مسائل

کلوب اندن محمد بن ادریس
که اولوب شافعی اولدی تدریس

ایدوب جهدیله دینده اجتهادی … ضلالت زمره سینه اولدی هادی
قیامتده عصات اولدقده سکران … اوله اول شافع ارباب عصیان
پس اندن کلدی اول برهان اکمل … امام احمد حنبل مکمل
علوم شرعه اولدی شروعی … ایدوب تمهید اصولی و فروعی
ایدوب اصلندن اخراج مسائل … قلوب واعظ بیان ایتدی دلائل
الهی جمله سینه رحمت ایله … قوسنوك مکانن جنت ایله
دخی مذهبلریله اولان عامل … شفاعتله ایده لری انی کامل

قولینوز جمله اهل اجتهادك … خدا رحمتینه بو عبادك
متیسر ایلیه بزه علم دینی … قیامتده قیل انلرك قرینی

عنایت قل بو علمی دردمنده
اولوبدر اجتهاد اهلینه بنده

بله حشر ایله انلرله الهی … شفاعت ایده لر کیده گناهی
دخی علم اهلنه کم ایسه رغبت … بولرله حشر اوله ایدن محبت
جمیع مؤمنینی ایله مسعود … اجب دعواتنه یا صاحب الجود

امام اعظم ثناسنه تمت

اولان نعمان اسم شاه معظم … اولوب اوستادلره استاد اعظم
جهانه ایلیوب اثار تاثیر … که خلق نان علمی ایلدی سیر
نیجه یوز بیك عشا یوذ اهب ولدی … علومیله همام اعلم اولدی
قنی انك کبی بر زهد فاضل … تلامیذنده نجه حددر افاضل
اوکان اجتهاد اولوب مقلد … یازلمش مذهبنده بیك مجلد
نه بیك یوز بکدن ار تقدر کتابی … دکلدر حصره قابل یوق حسابی
اصول علمی ایات و احادیث … وار احکامنده احکام احادیث
اصولیله مسائل اجتهادی … مستخرجدر اکا بلدردی هادی
ایکلن شافعی اول ابن ادریس … نیجه اولودن المش نور تدریس
اکا اولمش ابو یوسف بر استاد … انك تلمیذ اتمش انی ارشاد

امام اعظمده در اکثر اصابت
اوزیدر مفتی صدر نقابت

حققا یقلمه مازوب ایات حقی … اول اجسه طکمیدر ابواب صدقی

احادیثده یازوب ایات حقی   اول ابجسه طکیدر ابواب صدقی
احادیثدن انک چوق اجتهادی   عجمی دکسه اعلام جهادی
فضائلله مسلم بو علم در   سراج اعظم قطب امم در
یازلمش مدحنه نیچه مجلد   مکمل مدح اولنمش اول مقلد
اعالی ایلیوب تصدیق وتأیید   اهالی مذهبینه قلدی تقلید
نه حدیدر بنم کبی فقیرک   بنم مدحم اوذات بی نظیرک
امام اعظم کبی بر مرد عالی   دیدیلر کلمیه هر کز اعالی
بلک واردر جهانده چار مذهب   حنیفه مذهبی اولدی مهذب
حنیفه مذهبنده نیچه فاضل   وار انلردر لو فضیلیله افاضل
اولان بو مذهبوک علمینه مالک   ذهابنده اولورمی غیره سالک
بودر اوج مذهبوک حقنده کفتار   دیرز حق اتمازز بیرینه انکار
دیرز که حضرت نعمان اعظم   اصابتده قمودن اول معظم
اول اولمش مظهری علم الاهک   کدر وار ایسه دلده اشتباهک
اشت منکولری الزامه حجت   که ایلر احتجاجی اهل بهجت
حنیفیلر کروهنده اولورلر   دکل تعداده قابل مجتلولر
او مذهبده عدولیله اعالی   قومز اوصافن انکاره مجالی
مقدمده چوق غایت افاضل   مؤخرلرده وارهم نیچه فاضل
دیا دورده اولمش رونق ودین   بوراره نظم اولوب اولندی ترتیب

در وصف مفتی الروم احمد بن کمال پاشا المرحوم

کمال پاشانک اوغلی فاضل ناس   کمالاتیله اولان کامل ناس
یازوب بی حد تصانیف کزیده   فضائل ایله اولمش او فریده

رسالة الله

در مدح مفتی الانام فخر العلما العظام مولانا سعدی افندی المرحوم

رسالة الله کتب که کندو یازمش   عدد ده التی یوز اون سکز ارمش
نیچه بیل انس ایچنده مفتی اولدی   کلوب هر رسته بن فتواسین الدی
اولان مفتی افندیلرده اسلاف   فضائلله اولوبدر جمله اشراف
ولی سعدی افندی کبی مفتی   اوصدرک کلمیه بر اویله مفتی
زماننده دیمش اهلی ثانی   اول عالی شانه سعد الدین ثانی
دریم سید اهلی سیادات   یتر سید شریفه او سعادت
بعلم حضرت سبع المثانی   اکا لایق دکل تعبیر ثانی
اعالی مفخری سعدی افندی   اهالی فارسی طبع سمندی
عرب حسانی سلمان عجمدر   فضائلله او فاضل محتشمدر
علوم اصحابی دیر مثلی آز اولدی   بو دهره بو الفضائل مفتی کلدی
او معقول علمه سید ثانیندر   ومفعول تفتازانه سیددر
چو سیبویه ایله اخفش وفرا   علوم نحو وصرفی یاز غرا
کوریدی سعدی شرمنده اولوردی   بو ایکی فنده خوبنده اولوردی
علی سینا اشتسه منطقندر   اولوردی مدح پاکی منطقندر
معلمکه بحث اتسه حکمده   ظهور ایلردی ماهیات عمده
الاهیاتک اصنافنده علمی   معانیدن بیان اتسه مسائل
دیه لوزننده در سحبان وائل   بحورنده خلیل آسا عروضوک
ایدوبدر علمی احیا عروضک   احادیث علمنوک مسلم نشانی
بخاری وقتی صحیح ایلو بیانی   قواتده دخی اول جعبریدر
علوموک جمله سینوک رهبریدر   اویازمش کشفی تفسیر شریفه
دواعلامه دنسه اول منیفه   عجمی نکتدان علم وعرفان

جواهر سوزلرینه ایتسه اذعان … بیلوب احوال مبدا له معادی

یازوب اصلیله مشکل بر قومادی … در ذکر اکمل المتاخرین

مولانا و ولی الشیخ محمد بن الیاس مفتی الروم المرحوم

افاضل صنفنوک دیول پسندی … یازلمش درجوی زاده افندی

اولوب معلومی اقوای مسائل … جوابن الدی اندن جمله سائل

تمامت تمنده اتمدر … سنانده دیانتده عملدر

نیجه بیل فضلله اول نهر سائل … فتاوی ویروب اتمز نهر سائل

ایدوب جانینه رحمت حق تعالی

ایده عقباده قدرینی واعلا

مفتی ابو السعود افندی مرحوم وصفی در خواجه چلبی دیمکله معروفدر

بر خواجه چلبی مفتی دین … فضائلله نیجه بیل بولدی تمکین

انی درسنک روا کما سعودلک … نظیری گلمز اول عالی وجودک

دیدی فضلینه بو وجه اهل اتفاق … کورنمز اکه یاوسی قدر قاف

یازوب تفسیری قرآن کریمه … معانی ویردی فرقان عظیمه

حنفی مذهبنده عالی تفسیر … مکمل یازدی اولمز وصفی تغییر

الهی یازمه انوک بشارتن … فضایل ایله اسباب تجارتن

شرفدر مذهب نعمانه ای جان … بو مذهبده شهنشاهان زمان

خصوصا که سلاطین چلبی شان … سلاطین جمیع آل عثمان

الوب نوردی مغاربله مشارق … جهان غنمایله اولدی شارق

اولان خمسه عشر عثمانیانه … نظر ایتدم مرادخان زمانه

بو شرعک اولدی اولمشدر پناهی … یوقدر برقا و ز نور الهی

مکملدر کمالاتیله ذاتی … تجلی در معارفله صفاتی

ولی سیرتلودر شاه ولایت … انکدر ظاهر و باطن ولایت

رعایانک اولوب حقی رعایت … اولا عصرینه اسوده رعیت

ویروب هر برا امانی امینه … عدالتلو اولا اهل زمینه

بونک عصرنده نقلیات نعمان … اولا عزتده بولا شان و عنوان

عدالتله مراد خانی زمانی … ایدوب دنیا و عقبا کامرانی

الهی ویر اولوا الامر عمرلر … عدالتله ایده دایم امورلر

شهوک اصلاح عالمدر مرادی … زیاده اوله هر دم علم و دادی

اولوب جاری شریعتله عدالت … اولا آسوده حال جمله ایالت

مقاله در دعای خیر سلطان

پس اندن سکوم لازم اولدی وینه … دعا ایتمک شه روی زمینه

بوکا ناطق درر آیات قرآن … بیلورانی اولان قلبنده عرفان

قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم

اولوا الامره اطاعت اولدی بس فرض … که السلطان ظل الله فی الارض

شه اقلیم و سلطان ممالک … اوله عدلیله راه شرعه سالک

رسولک شرعنی اولا او راعی … که جمله عالم اوله اکه داعی

چون اولا پادشه شرعوک پناهی … یولینه جان ویرر جمله سپاهی

ایدرلر راه سلطانه سلوکی … که الناس علی دین الملوک

اولالر جمله شرع اوزره بو امت … زیاده اوله هر کون اهل سنت

رسولک شرعی بوله هم کمالی … شقی اولانلرک ایده زوالی

عنایتلر ایده اول شاهه مولا … ایده کوندن کونه قدرینی اعلی

اولا هم عزت و بختی زیاده … دخی خورشید اقبالی ضیاده
شعاع مهر رفعت اوله تابان … عدوسنوك اوله قهری شتابان
زماننده شریعت اوله جاری … خدا هر اشده قلسون اکه یاری
او عدلیله جهانی ایده معمور … خدا ایده انك معینی مشکور
خدانك امر یدر چون عدل احسان قال الله تعالی الملك المنان الدیان امین
اول امره امتثال ایده بو سلطان « یامر بالعدل والاحسان »
کیده اول شرع قانونله یوله … انکله حکم ایده صاغیله صوله
انك ایام عدلنده ولایت … اولوب امن اوزره هر اوله حمایت
اولا اول اهل اسلامك امامی … که تنفیذ ایده احکامی تمامی
حدودی ایلیه دائم اقامت … ایده لوامر و نهینه اطاعت
زکوتی آلوب اول ویره یرینه … تغلب اهلی قهرندن یرینه
نه قطاع طریقه قویه یولده … نه اوغریلق ادانی صاغ و صوله
تراعی قطع رفع ایده فسادی … قبول ایده شهادات عبادی
جهانده امر شرع ایده شایع … حقوق مسلمین اولمایه ضایع
جهاد ایدوب غزاده اوله قایم
ایده عدلیله مقسم غنایم
اولوبن قادر تقیید احکام … ایده حفظ حدود دار اسلام
هر انصافیله ایده حقی سعلوم … قومایه ظالم اوزره حق مظلوم
مراد مراد اولدر جهانده شاه اولا اول
که السلطان ظل الله اوله اول
جهانك جاییدر سلطان مراد خان … گزیده دودمان آل عثمان

١ مهابتله طوته نامی جهانی … عدوسی دیلیه هودم امانی
ویره لو هر ندگلو استسه مال … قورب تك اتمسون ملکنی پامال
مبارك ذاتنه اولا دعالر … دوام رفعتی ایچون ثنالر
همایون دولتی اولسون مخلد … مظفر اوله اعدایه مؤبد
اولا فرمانبری هپ ربع مسکون … بوله ذات شریفی عمر افزون
هبوب ایتسون نسیم فتح و نصرت … هم اللهدن ایرشسون عون عزت
یمن یمنیله فتح کما کان … مطیع اولا جمیع اهل طغیان
مسلمانلر صیوب اصحاب قهری … ایچورسونلر عدویه آب و زهری
خراب اولسون سراسر ملك اوباش … قزلقانه بویانسون هپ قزلباش
یهود او نصارادن دیشکر … قومایه عقلسز کشتنیلر
علف اولسون اولان شمشیر نیزه … ایرشسون رافضی صدرینه نیزه
دخی بغدادی فتح ایده جنودی
قرالو جمله اول خمر جردی
گله درگاهنه خیر خبرلر … ایرشه شمع پاکنه هنرلر
بو سوزلرله دعادر اکه مقصود … ایده عمرین زیاده حق معبود
مرادم اول قبول ایله دعامی … قلوکم چونکه بن عاصی و عامی
دعام اولدر که سلطان زمانی
قلوب عادل ویره سن چوق امانی
اولاسین دائما انك ظهیری … هر ایشنده معینی و نصیری
دخی فضلکله لطف ایدوب الهی … اولاسین سن مرادخانك پناهی
الهی ایلیوب لطف عبادی
باغیشله عالمه سلطان مرادی

ایدوپ اعداسنی خشمیله مقهور ‌ قوا احباب دولت اوله مسرور

اوله مقبول عالم جمله کاری ‌ همایون ایده منشورینی باری

اوله بیت دلی علمیله اباد

ایده ملک عدوبی تا که برباد

سلوک ایتسون طریق عدلوداده ‌ ایرشسون کعبهٔ عز و مراده

خدایا بو دعایی ایله مقبول ‌ امین اولسون بو که امین دین قول

مرادی ایدرسه اوله عمری اطوال ‌ اوله اول جمله شه کردن بیك اعدال

الهی ویر رشادی خان مراده

ایکی عالمده تا ایره مراده

مدار امر جمهور اوله ذاتی ‌ مراد اهلی بوله اندن رجایی

دل پاکن شریعت مظهری قیل ‌ جهانك افتاب انوری قیل

سلوك امریکی اجرا قیل رضاسن ‌ رسولك سنتن قیل رهنماسن

امور شرعه قلسون انقیادی

عدالت ایتمك اولسون هپ مرادی

زکاسی افتابی اوله پرنور ‌ جهان عدلیله اوله شاد و مسرور

زبان تیغی توبه ویره خلقه ‌ هدایت ایله گمراهی حقه

نه کار خیره کم اوله مباشر ‌ اکا تیسیر ایده الله قادر

مرادن ویروب جمله مهیمن ‌ مهیا ایلیه دایم مهیمن

الهی اکه توفیقوك رفیق ایت ‌ مددکاری فضلك هم طریق ایت

همیشه علم و عدل اوله مرادی

مصون اوله بلالردن بلادی

محیط

محیط اوله علومی جمله حاله ‌ که تا الدنمیه هر مکر و اله

محیط اولدقده احواله ضمیری ‌ شریعت امرینك اوله ظهیری

جهان فرمانبری اوله همیشه ‌ عدالت رهبری اوله همیشه

همیشه عدل اوله اکا میسر ‌ عدوسی اوله هردمده مکسر

زمین اوستنده عدلی اوله ممدود

همیشه ممدم اوله عدل مسعود

بیان باعث ان نظم و ترتیب

مکر بر شب جهان اولمشیدی پرشور ‌ اولوپ اهل ضلالت خیلی موفور

ظهور ایتدی نیجه باطل مذاهب ‌ بلوپ حقی اکاسن اولمه ذاهب

بلوردی فرقه فرقه اصحاب طغیان ‌ قموز زندیق ملحد اهل عصیان

اگرچه شکل اسلامه موافق ‌ ولیکن اعتقادنده منافق

نته کم فخر عالم قدر عالی ‌ بلوپ وحی الهی له بو حالی

بیورمشدر اول صاحب نبوت

که اولور یتمش اوج فرقه بو امت

فی صحیح البخاری ومسلم وباقی الکتب الست عن عبد الله بن عمر رضی الله تعالی عنه [عن النبی] صلی الله تعالی علیه وسلم
لیاتین علی امتی کما اتی علی بنی اسرائیل حذو النعل بالنعل حتی ان کان منهم
من اتی امه علانیة لکان فی امتی من یصنع ذلك وان بنی اسرائیل تفرقت علی اثنین
وسبعین ملة وستفرق امتی علی ثلث وسبعین ملة کلهم فی النار الا ملة واحدة
قالوا من هی یا رسول الله قال ما انا علیه واصحابی

جهنمدر قموسینوك مقامی ‌ که بوزدیلر نظام انتظامی

مگر بر فرقه دور بولان نجاتی   كه قرآن اوزره طوتدی اول ثباتی
شو سنت كم قودی اصحاب حضرت   كروب اول يوله اوله اهل سنت
چقار بليه نصوصی مقتضادن
آكا ويرميه معنالر هوادن
قلان يتمش ايكی عاصيلق اتمش   ضلالتده بری بيرينه يتمش
حذر قيل كتمدن راه ضلالته   سلوك ايله طريق اعتداله
خطوطيله بنی ايندی اشارت   ايدر اول رشدی اولانه كفايت

في المصابيح

عن ابن مسعود رضي الله تعالى عنه انه قال خط لنا رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم خطا على كل سبيل منها شيطان يدعوا اليه وقراء ان هذا صراطي
مستقيما فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله صورته هكذا
عن ابن مسعود رضي الله تعالى عنه انه قال خط لنا رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم خطا على كل سبيل
منها شيطان يدعوا اليه وقراء ان هذا صراطي
مستقيما فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله
صورته هكذا عن ابن مسعود رضي الله تعالى عنه انه قال
خط لنا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خطا على كل
سبيل منها شيطان يدعوا اليه وقراء ان هذا صراطي مستقيما
خط لنا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خطا على كل
سبيل منها شيطان يدعوا اليه وقراء ان هذا صراطي
مستقيما سبيل منها شيطان يدعوا اليه وقراء ان هذا

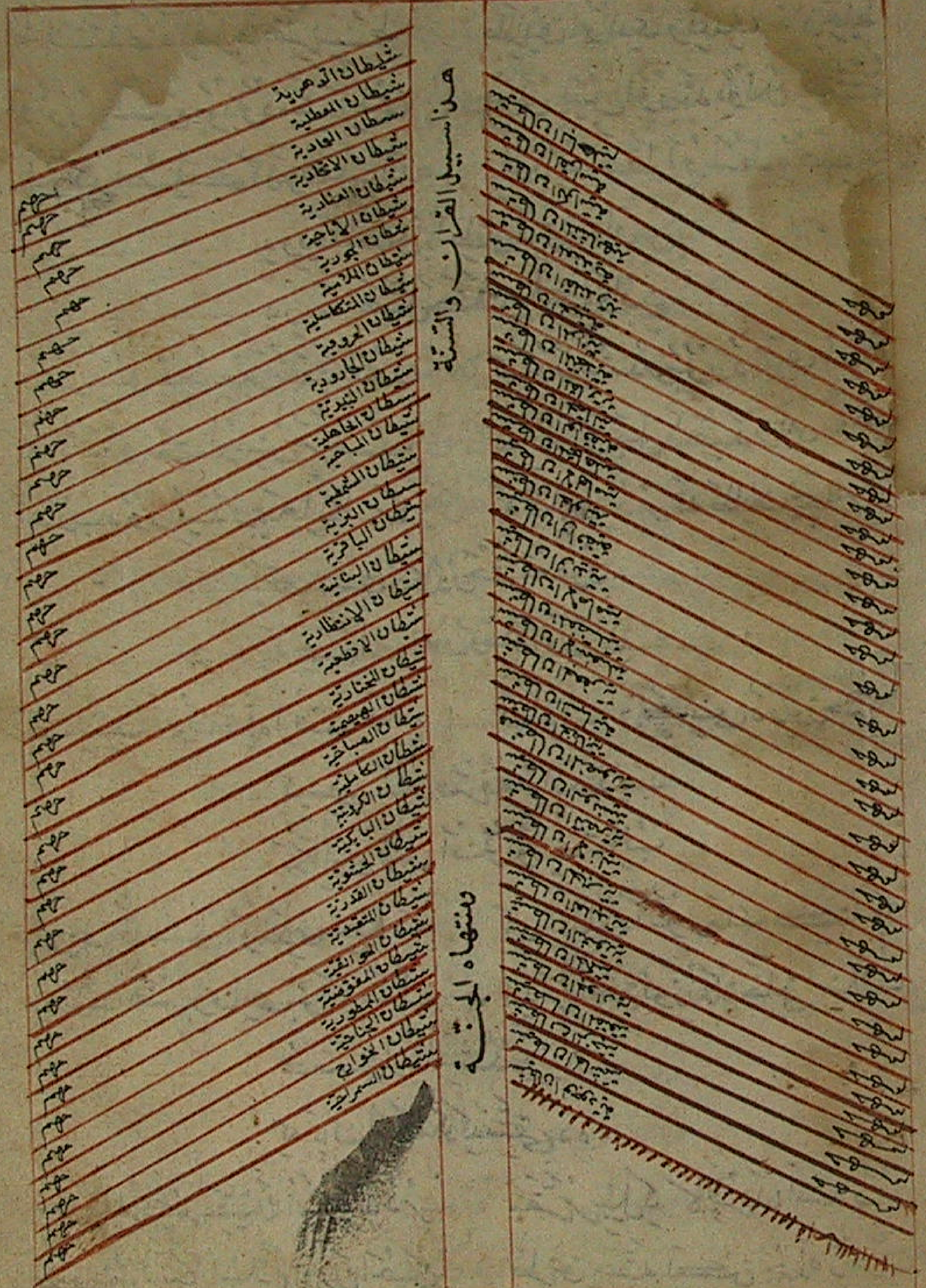

ضلال بدعته افراط تفریط   طریق اولدی وقلدی خلق تغلیط
اوتورر طشره بوللرده شیاطین   اولوربس اورته یولده عصمت دین
شوکم اهل کمالدر واهل دللدر   بلورکم خطا اوسط معتدلدر
دریغا اهل باطل کثرتی وار
دریغا اهل حقک قلتی وار
نظر قیل عین عبرتله بو دوره   که کورمشندر بیوردقلری طوره
ممود نیا بوست اولمش مرتب   که دیرلر جل ذهبدر عین مذهب
ایدوب دوزامیدو بیمه انکار   نه داجی در نه طائف نیجه برکار
کمی دیدی دکلدر حشر معقول
نه جسمانی نه روحانی اولوراول
کمی ایندی نفی کلله اقدام   نیبلدی روحانی دربوق حشر اجسام
کمیسی خبر صرفه اولدی ذاهب
تکالیفه بتن انلر اولدی سالب
کمیسی قائل اولمدی حسابه   کمی ایمان کتورمدی کتابه
اولوب هوبری سی برقه ضال   ایدرلر حق بوزندن خلقی اضلال
محصل آزقالمشدر عقیده
که پاک اوله مکر که متقی ده
شوطالبلرکم عقیده انده بددر   بتقدیر بیلکم کافردن اشددر
کورینور شکل اسلام اوزره احسن   طریق حقه تکن جمله رهزن
قیوب شکل صوابه نیجه اقوال   ایدرلر نیجه حالی ذهنی اضلال

سنا

١٩

والاشتباه اولور اوکیشی   ضلال وداجی اضلال اولور ایشی
مباحیلر طوتبدر بو جهانی
کمی ظاهر کمی اولور نهانی
سوزینک اصلی معناسی یوقدر   کم انک سندی مبناسی یوقدر
بو علمی داعیوک حقدر مرادی
دنی دنیایه میل اتمز فوادی
مرادی بو که الله ایره احسان   که صوک دمده ایده تثبیت ایمان
خدایا ایلکل فضلکه توفیق
کچور تقلیددن قل اهل تحقیق
ایرشدر بیزی افعال وصفاته   هدایت ایله هم توحید ذاته
بیزی قل سطلخ جمعیله فرقه   کدم قیل ویر نجاتی صلمه غرقه
الهی ربنا یسترمرامی
اجب دعوات عبد مستهامی

نیجه اتمک کرک کوش ایت عقاید   که جنت جانبینه اوله قاید
که نظم اوزره بیان اولنسه ای جان   اولور حفظیله اذعان اتمک آسان
بودر واجب قوله کم ایدم اول
وجود واجبی تصدیق اکمل
که اولدر یاره دن ملک جهانی   تمامت آشکاره ونهانی
احددر اولمز اتا عدده قابل
او واحد صنمه کم اثنینه مقابل

مشایخ سوزین ایدوب دام تزویر   کراماتن ایدر قالیله تقریر
نه بلور اولمین واصل او حاله   ندر معنا بی مقصود اول مقاله
اولوب بوڭله تقلیدا اهل مغرور
حقیقتدن شریعتدن اولوردور
فحاشا ثم حاشا کیم حقیقت   اوله شرعه مخالف بر طریقت
که حقوق شرعی اولوبدر شاه راهی   نه اوجی بوندندر ایله نگاهی
نه اوجی بر شور ملك جنانه
سلوك ایدن بوکه کیمونیانه
ضلالت داخی بولدر چوقکه انوك   هر اوجی منزلیدر بو فنانوك
اوته اوجلادی انك وادی نار   اکا سالك اولان نار ایچره یانار
عقاید حاصلی واردی فساده
بته کیم بوی ناخوش خنفساده
کلامه خلط اولندن فلسفیته   اقل قالدی عقایدده صفیته
اولوب شایع کلام بر ضلالت
جهانی قپلادی اهل جهالت
کرامتدن دم اوردینچه اشخاص   کچینور اول جلیس مجلس خاص
ولی نفسی انك ثعبانه بکزر
طاشی آدم ایچی قپلانه بکزر
اکرچه کیمز کیر چوق کسه صوفی   دل هر خرقه کین صانمه صافی
تصوف نفسنی پاك ایلمکدر
فنا ایله آنی خاك ایلمکدر

اوبعث ایتدی رسول مجتبایی   اوره‌بر قلدی خلقه مصطفایی
هم ایندردی اکا قرآن فرقان   اکا تابع اولانلر انسله جان
دخی هر نه خبر ویردی خدادن
نکیم ایشتدیلرسه مصطفادن
که ایتدیلر ثقات آنی روایت   رسول اللهدن ایتدیلر حکایت
قموسین ایکیه قلبیله تصدیق   دلیله ایکیه اقرار وتحقیق
بودر ایمانی اجمالی محصل   که تصدیق ایده قرآنی مفصل
کیم ایمان واجب اولا جمله ارکان
کلام الله ایچنده اولدی بیان
انکچون اکه ایمان اولدی کافی   کیم اودر امراض جهل وشکه شافی
علومك جمله سن اول اولدی جامع
قموعالملر اولدی اکه سامع
انك کیم اولا عقل وفکر وصافی   وجود واجبه ایتمز خلافی
اولانلر امکانه ناظر
بیلور واجبی هر شیئه قادر
جهانده ممکنه یوق صنمه غایت   بولور واجبده البتده نهایت
نظرده ایکسك امعان وتدقیق
بیان ایلر بونی برهان تطبیق
نظام خانه دنیا مرتب   دلیل اولدی وجود واجبه هپ
یاپیلمز خانه بانی اولمینجه
یازلمز نقش بانی اولمینجه

فنا دارنده جزئی بیت معموری   اولورمی اولمسه معمار مزدور
یا بو نه قبهٔ چرخ معلی   هیچ اولورمی اولکه بی صنع مولی
وجوده کلمز ایدی بونجه اشیا   کر اول قیوم وحی ایتماسه احیا
یاعن قادم اورر میدی عدمدن   اکا فیض ایرمسه قاف قدمدن
جهانده جمله اعراض وجوهر   خدانک خلقی ایله اولدی ظاهر
دلی انک وجود ثابتی   اولیدر مقتضای ذات پاکی
نه جوهر ذاتی انک نه عرضدر   قمو اشیاده فعلی بی غرضدر
قمونک مبدی و مرجعیدر   بوکا شاهد کلام ارجعی در
شو دانمدرکه اولمدی درکوکن   تعالی ذاته عما یقولون

اشتکم وحدتی اول پاک ذاتک   سببیدر کثرتنه کایناتک
کیر و نفسک جهانک کثرتنه   دلیل اولمشدر انوک وحدتنه
دلیل وحدت ایله اولمه کمراه   اوقی اخلاصله بل قل هو الله
چو موجود ایلدی کونینی جودی   دلیل وحدت ایتدی هر وجودی
ایدر برلیکنه شهلو تواضع   دلیل اولدی چو برهان تمانع
اکر بلمک دیلرسن انک اصلن   کل اول دکله بو برهانک اصلن

لو کان فیهما آلهة الا الله لفسدتا

الهین اولسه کر ارض سماده   وار دردی زیو بلاهیب فساده
وجودی ایتمک ایستربری اتمام   مراد ایدنسه قضا بری اعدام
محال اولدی مرادک ای برادر   بری اولورسه لازم عجز اخر
بلورسن عاجز اولمان واجب اولان   بونی بلمکدر اول الجا اولان

اولور عاجز اولان محتاج غیره   حقوک یوق احتیاجی شر وخیره
انک محتاجیدر هپ زیر و بالا   منزهدر عجزدن حق تعالی
نظر قیل عین عبرتله تمامی   ایکیلک کوربجه بوزر نظامی
خراب اولور ولایت ایکی شهدن   ایکی سرداره فتح اولمز سپهدن
صبی یه رنج و محنتدر ادیبن   سببدر مرک بیماره طبیبن

صفات واجبک دکله بیانن

صفات فائقه ذاتنده موجود   نعوت لائقه شاننده مقصود
بو ترتیب بدیعی کایناتک   بو اسلوب عجیبی ممکناتک
دلیل اولدیکه بونی خلق ایدن حق   بو اوصاف فیله موصوف اولدی مطلق
اولان علم کلام ایچنده ماهر   دیدی بو بالبداهه اولدی ظاهر
انوک اسماسونک یوقدر حسابی   محیط اولمدی کتابک کتابی

ولی طقسان طقوزدر اولان اسنی
که بیلدی اکا اسماء حسنی

ولی بونلرده حصر اولمز اول ای جان   بوکا ایرشدی انجق عقل انسان
انوک یوقدر صفاتنه نهایت   بولیمز عقل ممکن اکا غایت
صفاتندن سکیزی اولدی ظاهر   که آنی اقتضا ایتدی مظاهر
قدیمدر قموسی لایزالی   بولردن ذات حق اولمادی خالی
نه ذاتک غیریدر بونلر نه عینی   شو کم غیری کوره احولدر عینی
کتوردم انی بر بر بیانه   وار انلری فهم ایدن جانه

حیاتیله سوزی احیا ایلم

اکرچه واجبک چوقدر صفاتی   قمونک پیشواسیدر حیاتی

حیات اولمسه اولمز علم و قدرت   حیات اولمسه کلمز قوله قوت
حیاتی اولمسه وصل وسیله   دخی حی اولمز ایدی بو قبیله
دکلدر روح نفسیله حیاتی
انک ذاتیله در جمله صفاتی

بیان علم ایچوندر بو مقال

صفاتک بیری داخی علم حقدر   قمو ارباب علمه بو سبقدر
بونکله اولدی معلومات مکشوف   بونکله اولدی مکنوناتی معروف
بلوبدر جمله کلیاتی کامل   هم اولدی علم جزئیاته شامل
ندکلو قطره در دریای عمان   محیط اولمشدر آنی علم رحمان
دخی هر ذره کو نهان پیدا   انک علمنده کون کبی هویدا
دخی اعداد اوراق درختان   انک علمنده در اولسون قولرزان
دخی بلکم رمال جمله صحرا   حقک معلومیدر بر و بحرا
نه کم دریاده حیوان و جواهر   کمه مخفی ایسه آکا جمله ظاهر
محصل هر نه وار موجود معدوم   اولوبدر جمله سی اللهه معلوم

اشته قدرت صفاتن قادرک سن

بری داخی صفاتک اولدی قدرت   آنی وصف ایله لوم یتدکجه قوت
قدیمی بر صفاتدر قدرت حق   که قائم اولدی ذاتیله محقق
وجوده کلمه سینه کایناتک
سببدر قدرتی اول پاک ذاتک
مقرر جمله مقدورات امکان   اولور حق قدرتندن فیض احسان
بدیهیدر بوکم بو صنع باهر   اولیمز صانعی اولماسه قادر

کلام اعتزالوک قوتی یوق   که دیرلر قادر اما قدرتی یوق
دییدی یوزلوینه کوندیدادی   اولورمی اسود اولمادین سوادی

وهو علی کل شیء قدیر

شمول قدرتینه نص قرآن   دلیل اولدی یتر بین بو برهان

ارادتدر مراد اولان بو راده

ارادتدر صفتلردن بریده   بیان ایله مراد ایدن مریده
بلورسن قدرتک واردر شمولی   نه وقت اولورسه ممکندر حصولی
وجودی ممکنه بر وقت تعیین   ارادتدر ایدن ای اهل تمکین
مقرر صاحب عرش مجید اول   دخی فعال کل ما یرید اول
دکلدر موجب بالذات باری   قمو اشیاء ایشلکو اختیاری
کلوبدر یفعل الله ما یشاء نص
و یحکم ما یرید در آکا مختص
دیرلسه خلق عالم بر اراده   بر اشیدم اتمکه ذره زیاده
مراد اللهه اولماسه موافق   دکل ممکن دیک سوزنده صادق
یا خود جمع اولسه جمله خلق عالم   بشر مز ایتمکه بو نسنه یه کم
قلی فرق یارسه لوده ایلمز سود   ارادت حقدن اولمایجه موجود
نه کم ظاهر اوله ارض سماده   کلن بو عالم کون فساده
ارادی اولا کرچون اهل انسان   یا طبعی اولا چون میل درختان
اولور جمله مشیت مقتضاسی   ارادتدر قمونک مبتناسی
ارادتسز ایلیشمز کمسه یه خار
مشیتسوز مرادات اولمز ای یار

اشیت کور وصف سمعیله بصردن

صفات ایچنده اولکه معتبردر / بریسی سمع وبیریسی بصردر
بریله اولدی مسموعات مظهر / برینه مبصرات اولیشدی منظر
سلفدن بویله دیمشدر اکابر / صفتلردر بوکرکی علمه مغایر
سمیع امّا منزهدر وسردن / بصیر امّا بری عیندن نظردن
نه دکلو ستریله اولسه مناجات / ایشیدر اول قبول ایدیجی حاجات
اکر فرضا که قعرینده بر موسی / اولیدی صخره صمّاده مستور
کورر جنبش ایدرسه قنغی یاپی / ننه کم لیله ده بدر اولسه آیی
ایشیدر هم انوک صوت دبیبن / ننه کم رعدک اول صوت عجیبین

ایشیدلدی کورلدی هپ مفصّل
سمیع اولدر بصیر اولدر محصّل

صفاتندن کلامن سویلیه لوم

ایشت سویلیه لم وصف کلامی / شریعت بولدی انکله نظامی
قدیمی وصفیدر حق قدیمک / بودر معناسی قرآن عظیمک
دکل جنس حروف وجنس اصوات / منافیدر سکوتی ایرمز آفات
کلامنه سکوت اولمادی لایق / دخی خاموشی اولمادی موافق
تکلم ایلیوب بو نکله بر بر / اولوبدر آمر وناهی ومخبر
کلامی فهم ایدر اولان کلامی / بونی سب ایلمز اولمایان عامی
دیمز اولنلر ایمانیله مسبوق / کلام الله اولان قرآنه مخلوق

سوز اهل سنتک دیننده ظاهر
کلامی ایدن لوم بونکله آخر

اشیت تکوین ای مرد مکوّن

صفاتک بری دخی اولدی تکوین / وجودی بو ایدنده هر شیئه تعیین
عدمدن ممکنی اتمکله اخراج / وسیله بو صفتدر کوزلرک آچ
صفات فعلی چون تخلیق ترزیق / همو تکوینه راجع اولدی تحقیق

بو تکوین اولمدی عین مکوّن
مغایر فعله مفعولی معیّن — کلامن

کور امدی رؤیة باری کلامن

دیدی شول فرقه کم اولمشدر آگاه / که عقلا جائز اولدی رؤیة الله
دخی نقلیله واجب اولدی محکم / کتاب وسنت واجماعله هم
کورر جنتده بی دار اولانلر / کورنلر لایق دیدار اولانلر
بیورمشدر بونی محبوب وهاب / روایت ایلدیلر جمله اصحاب
که جنتده کورسز خدایی / ننه کم لیله ده بدر اولسه آیی
خلافی واردر اهل اعتزالک / ولیکن اصلی یوق اول قیل وقالک
ایشتدیلر جواب لن ترانی / صنورلر تأبیده نفی ایچون دیر آنی
مقرردر بونفی ای طبعی چالاک / که ابصار ایله مز دنیاده ادراک
سؤال حضرت موسی محقق / جواب لن ترانی دیدوکی حق
اولوبدر رؤیتک امکانه دال / بونی فضل اهلی اکلر ایتمز اجمال
مسافه ومکانه قرب جواب / دکلدر رؤیت حقه مناسب

بلورسین غایبه عالمدن شاهد
قیاس اولمق اولور خیلی فاسد

سوز ایری خلق افعال عباده

نه کیم وار ایسه افعالِ عبادک — خدا خلق ایلر اولماسون عنادک
قمو افعالِ عبدک کفر و ایمان — صواب و هم خطا و خیر و عصیان

خدا خلق ایسه اولمزدی ظاهر
وجوده گلمزایدی بو مظاهر

قولوک فعلی اگر خیر اگر شر — ارادتدن ظهور ایلر مقرر
دخی حکم خدا تقدیر باری — قضا ایله اولور هر فعل جاری
خلافی واردر اهل اعتزالک — گوزل فهم ایله وار ایسه کمالک
ارادت بونلره ایتمز تعلق — بو سوزده بونلره ایتمه تملق
که زیرا وار بو اشیاده قباحت — قبیح اولور بولاری پس ارادت

منزهدر خدا وصف شردن
نیجون تنزیه اولنمز قبیح شردن

جوابی اولدی اهل علمه لایح — قبیح اولمز مراد ایتمک قبایح
قباحت بونده درکیم فعل انسان — اولا ضد وارادت ویره نقصان
قباحت کسبی در عبد لئیموک — ارادت خلق فیض کریموک
مرادیدر ولی یوقدر رضاسی — اولور کفرک خلافی مقتضاسی

اگرچه قودی جزئی اختیاری
نیه صرف ایتسک ایدر انی باری
صلاحه صرف ایدن بولور ثوابی — چگر کسب فسوق ایدن عذابی

بو وجهیله جواب اولسه کیم اولمز
انیچون اهل سنت ملزم اولمز

بیان حال فعل اختیاری

دیدی ارباب علومک اختیاری — که وار هر قولده فعل اختیاری
مناط و منشاء تکلیف اودر هم — انکچون خیر اولوندر مدح و شرده ذم
مثاب اولور انکله اهل ایمان — معاقب اولور اهل کفر و عصیان

دیدی جبریه مذهب بو محلده
که عبدک دخلی یوق اصلا عمله

نه حیثیتدن کیم ایدر ایدوب عبادات — صن ایلر باد تحریک جمادات
بو سوز غایتده باطلدر مقرر — قسادی بو نوک اولدی گوندن اظهر
ایدر فرق اولکه وار عقل معاشی — گورب جنبش بطش وارتعاشی

مقرر اولدی اول اختیاری
نته کیم اولدی ثانی اضطراری

سؤال مستطاب

بوراده بو سؤال ایلدی سائل — قوی دیدی انی بیل نیجه قائل
بودر اول چونکه فعل اختیاری — بوله ایجاد عبد ایله قراری
چو موجد عبد اولا ای مرد آزاد — خدانوک اولمز انده خلق ایجاد
که دیرلر واحد شخصی جمهور — اولمز قدرتین ایله او مقدر

اگر بو سوزه دیرسک کیم حقدر
مقرر بو خلاف ماسبقدر

که بونده اول اولندی تحقیق — دیدی برهانی ارباب تدقیق

عبادک جمله افعالندن ایجاد
حقکدر مستقل ای اهل ارشاد

صواب جواب

دیدی بو سوزه اصحاب دیانت — ورودنده بونك واردر متانت

جوابن بویله ویردی اهل انصاف — قبول ایلر تعصبدن اولان صاف

چو ثابت اولدی برهانیله احوال — که حقدر خالق مجموع افعال

بوداخی بالضروری اولدی روشن — که فعل اختیاری وار معین

عبادك قدرتینوك مدخلی وار — بدیهیدر بوکه اولنمز انکار

بو امری بونده تحقیق اتمك ایچون — بو ایکی سوز تطبیق اتمك ایچون

دیدیلر کم تعصبدن نه اصحی — گوگلدر بو مضیقه بر تفصی

بو مخلصدر اولان بوکا مناسب
که حقدر خالق اما عبد کاسب

چو صرف ایدم قدرت عبد فاعل — دیدیلر اکا کسب اهل دلائل

عقیبنده خدا اول فعلی ایجاد — ایدر انجه اکا دیدی خلق استاد

چو بو شی قدرتینه اوله مقدور — اولور ایکی جهتدن اولسه معذور

اولوبدر خلقله اللهه منسوب — اولور کسبیله قولدن داخی محسوب

نته کم ارضه دیرلر سلك باری
که اولور ایجادی خلقی انده جاری

دینور هم ملك عبد اتمه توقف — که واردر دخلی من حیث التصرف

ایدرلر فرق خلق و کسبی اثبات — بیان ایدوب نیجه دورلو عبادات

بری بودر که کسب اولدی باآله — ولی خلق آلته اولمز حواله

بری بو کسب در مقدوره واقع — محل قدرته اولور مجامع

ولی مقدور خلق صانع پاك
محل قدرته جمع اوله حاشاك

بری داخی بو کم مقدور هادی — خدانك واردر انده انفرادی

ولی فکر ایلسك کسب عبادی — صحیح اولمدی هرگز انفرادی

نیچلر دوشدی بوکا دیدم ناگاه — قالوب بو تنه غمده اولدی گمراه

کمیسی شرکه ایر گوردی کلامی — کمینوك جبر و صرف اولدی مقامی

بیل ایتدی بعضلر اثبات احوال — خلاص اولدی خبردن جمله افعال

نه موجود و نه معدوم اولدی اول حال
که چوقدر بونده غایت قیل ایله قال

اولانلر بحر علم ایچنده غواص — چیقاردیلر صدفدن گوهر خاص

نصیحت ایدوب ایدیلر تحمل — بو بحثه دیدیلر اتمك توغل

شو یوله سالك اولمقدر طریقت — که گیتدی اول طریقه اهل سنت

تاملر ایدنلر بو خصوصی — تتبع ایلیوب بونده نصوصی

تلاوت ایدوب آیاتی محقق
علی وفق مراد حق دیه حق

احادیثی گورن حقدر دیه هم — طوره بو اعتقاد اوستنده محکم

علی وفق مراد فخر عالم — بودر بونده صواب الله اعلم

شو کم انکار ایده کسب عبادی — انوك ضربیله اولور انقیادی

اردیشدی استطاعت بحثنه سوز

اولور فعله مقارن استطاعت — بو سوزه ایلدی جمهور اطاعت

ولیکن اعتزال اهلی اراده — خلاف ایلدی جمهوره بو راده

مقدملر دیدیلر استطاعت — گلور می فعله اولمایجه قوت

بودر برهانی انلرك کم کفاف — مکلفلر دریانیله ای یار

مقدم استطاعت اولسه گر تكاليف اولمز ديدی خير البشر
چو قدرت اولميه عاجزدر انسان اولور می عاجزه تكليفه امكان
جوابن ويرديلر اهل صناعت كه اطلاق اولنور كا استطاعت
مراد اولنور انده شول سلامت كه وار اسباب والاته اضافت
قچان اسباب والات اولسه سالم
بولنور استطاعت انده دائم
بو معنايی اوكانجه ايله اذعان اولوبدر آيت حج بوكا برهان
بو فحوا ايله اولندی چو تعريف صحيح اولدی بو معنا ايله تكليف
اطاعت ايله پس مقدار طاقه كه تكليف اولمدی ما لا يطاقه

اجل بردر اجل سوز كمسه اولمز

اجل اتقيا بودر اجل دير ايشيدن ايكيوب تصديق اجل دير
اولانلر قتل انسان ايله مقتول اجل سوز اولدی ديمك غير مقبول
بوكا ناطقدر آيت چونكه اجال گله بر ساعت اتمز داخی انهال

قال الله تعالى اذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون

عباده اصلح اولان شيئه ارشاد دكل واجب خدايه اتمك ايجاد
والا اتميدی رب كونين فقير كافری محروم دارين
خلاف اعتزاله اولميه مائل
بو سوزه اهل حق اولمادی قائل

والحرام رزق وكل يستوفی رزقه

حرامه ديدی اصحاب اطباق كه حيوانه انی سوق ايلدی رزاق
هر رزقنی استيفا ايدر سر حراما وحلالا لا ييسر

قال الله تعالى ولله على الناس حج البيت من استطاع

حرام ييننلره ايدر عذابی حلالی ييننلره ويرر ثوابی

عذاب قبره گلدی عاقبت سوز

بيان اولندی چون احوال دنيا ديالوم نيجه در احوال عقبا
ولی اول گرك احوال برزخ گلور صكره بهشت ودخی دوزخ
ايشت اول عذاب قبری مطلق انی كوسترسون مؤمنلره حق
عذاب قبر جمله كافرينه دخی بعض عصاة مؤمنينه
دخی تنعم اصحاب عبادات
انكله كم خدا ايلر مكافات
نكير ومنكرك داخی سؤالی همو ثابتدر اكله مآلی
كتاب سنت اولدی بونه برهان كم انكار ايتسه اولور اهل طغيان
اولوب ثابت گلوبدر هم ظهوری اينانميلر انده وارن كوری
وفات ايدوب چو دفن اولنه انسان گلور ايكی ملك انده مهيبان
ايده لر امر حقيله سؤالی جوابك حاضر ايت قوتيله قالی
سكا تعظيم ايله ويرمز سلامی اولور من ربك اول كلامی
دخی دير صف لنار تك سكا اول انی بيلندر مقبول اولان قول
دخی ما دينك ومن نبيك
جوابن بلمين چكر آغر يوك
اگر حق اوزره ويررسك جوابی ايده لر تبرو كه اولدم خطابی
ديكر واسع اولور هيچ ويرمه تضييق كه وسعتدر گرك اصحاب تحقيق
ويررسك گر جواب ناموافق چكرسين انی كم چكدی منافق
ييوب ضرب بن عمو آتشينوك اولور قبرك اوجاغی آتشينوك

ایله لو دورت دیو تهدید ارضی بر اولا قبرك اولدم طول وعرضی
صیقه شویله کبر اولا طمرلر انا کدن امدوکك سودلو طمرلر
کیمه اضلاعك انده بر برینه
که حشر اولنجه کلمیه یرینه
اولاسن شول قدر در دیله نالان اشیدم انس جندن غیری حیوان
اشیدیدی انی جن بشردن بریمه اولورلردی خراب وخوردن
بو حاله واقف اولیدی هر انسان اولوردی دفن موتاده هراسان
بو معنایی بیورمش فخر عالم
که بیله حال قبری ابن ادم

که قبر اولور یا جنت روضه گاهی یا اولور دوزخك آتشلو چاهی
خدایا جمیع اهل ایمان بو علی دردمندم ایله احسان
اسر که جمله سینه رحمت ایله
قبورین روضه گاه جنت ایله
ویروب قوانله انس ایله دلشاد دخی آمین دینلر اولسون آزاد

ایشت احوال بعث وحشر ونشری

چو بلدك حالنی اهل قبورك ایشت احوالنی یوم نشورك
دیدیلر بعث حقدر اهل ایمان بونا طقدر آیات قرآن
نه یوزدن بیلور بونك ظهوری او قوبن یبعث من فی القبوری
دیدیلر بعث اکا کم حق تعالی ایدر حشر اتمکله موتایی احیا
ایدوب اجزای اصلیته سنی جمع پس اندن روحی اول جمعه ایدر ضم

دیدیلر فلسفیلر یوقدر امکان اعاده اولا معدومه کما کان
اصول فاسده اثبات ایدرلر بو شرعك خلافینه کیدرلر
کلام فلسفه فلسه دکلمی
اکا صراف کیش باش اکرمی
جوابین دکله اول رب مجیبك اکر وار ایسه حکمتدن نصیبك
که دیمشدر خطاب ایدوب رسوله که بلدر اصلنی اول بی اصوله

قال الله تعالى اولم یر الانسان انا خلقناه من نطفة فاذا هو خصیم مبین وضرب لنا مثلا ونسی خلقه قال من یحیی العظام وهی رمیم قل یحییها الذی انشأها اول مرة وهو بكل خلق علیم

دیر استبعاد ایدوب صنع قدیمی کم احیا ایلیه عظم رمیمی
دیه اکا که بو دار فناده یوغیکن هیچ وجود ارض سماده
وجوده کتوردن بونلری بر بر اعاده اتمکه اولمازمی قادر
یوغی وار ایلین اولور مقرر
اعاده اتمکه معدومی اقدر
بو کوله بویله سویلشمك امکدر حق امنا وصدقنا دیمکدر
محصل حشر جسمانی در حق بلور مؤمن اولان انی محقق
اولان بو حشر جسمانیه منکر محقق انی بلکم اولدی کافر
مقرردر بو جسمانی اولیسه انی کم درسه روحانی اولیسه
او بر زندیق ملحددر مقرر
خلاصه چاره یوقدر قتل ایدر
که بعث اولنمز انکو حقیقت نزاعی قطع ایدر تیغ شریعت

سوزمز وزن كلدی اولدی موزون

دیدی الوزن حق اهل میزان — بیلور اكسكلكن انده هر انسان
بامر قادر و قیوم اعلی — بولور صالح عمل بر شكل زیبا
بولور چركین عمل بر شكل منكر — بو هیئتله كلورلر روز محشر
اولانلر كفهٔ طاعاتی افزون — بولورلر انده اجر غیر ممنون

انك كم دنیاده عصیانی آرتر
عذاب ایچره اولوب خسرانی آرتر

كتابت ایدرلر باب كتابی

هر انسانك محرردر كتابی — یازلمش انده اعمالك حسابی
كمك كم یازدی خیر اتینی خامه — یمیننده كلور بل اكا نامه
كناهینوك انك كم صاغیشی چوق — یساریندن كلور چون صاغ ایشی یوق
صاغندن كلانك اولور ایشی صاغ — كورورا نعام حقی بی كم و كاست
صولندن كلانوك حالی مكدر — زبانیلرله چپ دوشر مقرر

كتورهلر حسابیده كتابه

حسابی دیدیلر حق دیو مرقوم — بیان ایتدی كتابی حی قیوم
بو معناده بیوردی فخر عالم — حساب ایت نفسكی یا ابن ادم

حاسبوا انفسكم قبل ان تحاسبوا

حساب اولنمدن روز جزاده — حسابوك كوریكور دار فناده

وهو سریع الحساب

خداده شویلدر سرعت حسابه — كلوب جمله خلایق احتسابه
حساب اوله قمو بر لحظهده هب — صنه هركس اوزی اولدی محاسب

روان كلدی سوزیموز صوی حوضنه

دیدیلر حوض حقدر روز محشر — ایدوبدر نورهٔ كوثر مقرر
زوایاسی برابردر صوبی هب — لبندن ابیض و لذی مسكدن اطیب
كم اندن بر ایچه صو ایچسه الوب — اكا هیچ تشنهلك اولمایه غالب

كلوب راه سخن ایردی صراطه

صراط دیدی اهل الله حقدر — احددر سیفدن سوددن اقدر
جهنم اوزره اول جسر اوله ممدود — اكا اغوا یا هپ مقبول مردود

قال الله تعالی وان منكم الا واردها كان علی ربك حتما مقضیا

كچرلر انی هپ اخیار و ابرار — منافقلر كچه مزلر سه فی النار
یاشن باران ایله بونده شو خائف — كچه اول جسری همچو برق خاطف
اكوب عصیانی ایله آه و افغان — كچر جسری اسر ییل كبی اول آن
سوار اولوب ایلك بونده جهادی — كچه اول كوپریده اسب جوادی
عصا كه صوفیا ایكن طیانمه — انی ایل كچدوكی كوپری صانمه
آرامه كمسه حقدن المغه یول — كه بولور كوپری باشنده سنی اول
هدایت ایله یارب هر سقیمه — قولاغز له صراط مستقیمه

ایشت جنت جهنم حالینی هم

بلك جنت جهنم داخی حقدر — خدانك لطف و قهرندن سبقدر
اوكورلر ایندیلر وصف جنانی — جحیمك حالنی دیوب زبانی
بوكا ناطقدرر ایات قران — كه حقدر كلشن جنات نیران
بونی سلب ایلدی بر قوم عاصی — كه چرخوك خرقله یوق التیامی
چو بیلدك جو هو فرد كلامی — سپهرك اكله خرق و التیامی

بونی انکار ایدنلر اولدی کافر   جهنمده ابد قالورلر و خاسر
هم الآن ایکیسی موجوده تاندر   مهیادر قمو مخلوقاتندر
ولیکن اعتزال اهلی بوراده   دیدی خلق اولنور روز جزاده
جوابی قصۀ حوا و آدم   که تصریح ایلدی الله اعظم
دخی اعدت لفظ ماضی   بو حاله کیمدر اولمایه راضی
یتر قرآندن برهان اقوی   که الآن اولدیلر حاضر مهیا
ایکیسی داخی باقیدر سوتبد   کیرنلر اندن اولور مخلد
بقادر بل بولرک یوقدر فناسی   دکلمز هیچ صفاسی و جفاسی
دخی بونلرک اهلینه فنا یوق   ایو یار کچینور انتها یوق
الهی سن بزی کوندر جنانه   بو علمی بیتومه دوزخده یانه

کبایر حالن ایشت ای کنهکار

کبایرده کلوبدر چوق روایت   ولی ابن عمر ایدوب درایت
طقوزدر دیدی اونی اول نکوخواه   بریسی اولدی حاشا شرک بالله
بری من غیر حق قتل انسان   بریسی داخی قذف اهل احصان
زنا ایتمکدر بریسی حاشا   فرار اولدی بریسی روز هیجا
دخی سحر ایله اکل مال ایتام   عقوق والدین اهل اسلام
صفا ایله حرمده ایتسه الحاد   کبایردن ایدرلر آنی تعداد
ایدوب بو هریره بو زیاده   که بونلردندر اکل ربا ده
روایتده کلور ای شانی اعلی   علیده کوتم الله تعالی
کبایردن درر طوتمایوب امری   ایدرسه او عزولوق یا شرب خمری
روایت ایلدی بیل ابن عباس   بونی اول حبر امت اعلم ناس

نه خردل دانه سی مقداری چوقر هیچ اغه تقلیلا
کلوب بس جبرائیل ایله کورن مالك طوره اوده م
دیوب آج قاپوسن اودك سوزومه ایله تقویلا
دیه کیم یا رسول الله امتدن کیمسنه هیچ کلمز
بو زمانیخه تا الله فلام ایتی تحصیلا
خطاب ایرسنه الله دن رسولوم قولنه اولارم
بغشلارم اکا کلی که یوق وعدمده تبدیلا

بحر اول

جهنمدن چیقه چون اهل اسلام   بو حالی ایدهلر کفاره اعلام
دیه لر کیم دریغا کم تولیدی   بزمده دینمز اسلام اولیدی
نه معافات اهل آفات   چو فرصت ضایع اولدی فات فات
دیمشدر شیخ غزالی مکرکم   ذنوب اهلینه کم وار ایسه هر کیم
که بیك ییلده چقیسر اوکجه چیقن   یدی بیك ییلده چیقر صوکجه چیقن
دیدی شیخ حسن بصری تولیدم   او بیك ییلدن چیقن ارین اولیدم
نظر قیل بو نکته فضلیله سوزینه   نکته ایضاف ایدر کور کندو اوزینه
فراوان آفرین خلقینه انوک   هزاران آفرین علمینه انوک
امام فخر رازیدن خبردر   خبرلرده بغایت معتبردر
دیدی اهل ذنوبی کیم یقر حق   او یاقمقلقده حکمت وار محقق
دیدی لوکیم ادلیله ایتمک اخراق   ضروریدر کم جوهر ایله اشراق
کم انسان جوهری تا اوله تلخیص
خبائثدن آریده ایله تخلیص

که یعنی نفس و شیطان ایسه تلویث   کورور آنکه قلسه انی تخبیث
عجب بو سوزدن اکلادکمی نصیحت   اگر آلمادک ایسه ذی فضیحت
بو سوزدن کوکلو کرد وشدی سه هشت   یقین بل عالم اولدک کتدی وحشت

کر دیرا حق تعالی بیوریدن   بو نی وحی ایدوب آیت کوندریلدر
که یعنی قورقمز اللهدن نکو شول   کشی قورقه بیک عالم اوله اول
نه بلسون قورقوسن هر خلق و زیات   نه بلسون قورقوسن هر خلف و نفات
نه بلسون حقی آتشدن الواث   نه بلسون حقی هر مشتی کل اشعث
اوکون عقلی اولان ایدر تصور   صوکن فکری اولان ایدر تدبر
شو کیم بلمز مذهبدن مهذب   بولور در صوک اوجی اولان معذب
که عمرو مالی ضایع ایلمشدی   دلینه نه گلورسه سویلمشدی
حقک عفوین عذابن کمسه بلمز   انکیچون علم اولان غافل اولمز
انکیچون قورقودن بالی بوکیلور   انکیچون کوزلرندن یاش دوکیلور
انکیچون قورقو ازغوندن ایله راهی   انکیچون قورقوسندن ایدر آهی
نوری دیمدی حق تعالی   رسوله دیمدی باق تعالی

که هر کیم قورقرا اولیسر امین اول
امین ایسه اولیسر در امین اول

الهی قورقولودن ایله آزاد   الهی ایله ارشاد ایلگل شاد
خبر وارد اولدی بو عجب سوز   کم اول سوزدن جکر لوده یوسوز
چو چقدی آدم و حوا و شیطان   کلوب یریوزینه طوتدیلر اوطان
کوریجک آنی میکائیل و جبریل   شو دکلو آغلدیلر کا یدمز دل

خطاب ایر دیکه بیچون اغلشورسز   بو آه و درد ایله محزون اولورسز
دیدیلر قورقورز مکو کدن ای حق   کم ایلکوز خلاف امر کدن ای حق
جوابنده بیوردی حق تعالی   امین اولمک بنم مکومدن اصلا
نیچون قورقمیه حقدن اهل ایمان   کم حقدن قورقمین اولماز مسلمان
بزم یتمزمی بو عبرت کم آدم   حقی انی اتمیشکن بو نجه اکرم
کم تا حتی آکا ایرشدی اکرام   ملکلر سجده قلدی ایتدی اعظام

آکا بو خاص قولی طپمادوغیچون
که بو کز سوزنی طوتمادوغیچون

پس اول خاص قولنی مردود قلدی   انکیچون تا ابد مطرود قلدی
شو دکلو ایلمشکن آکه اعزاز   مقام عالیه اتمشکن افراز
کیرو برد انه ایچون حضرتندن   صوک اوج سوزنی چقردی قتندن
سع هذا اصغیرم ایلمشدی   که زیرا نهی تنزیه ایلمشدی
پس ای عقل اسی کامل معرفتده   نه دیرسن اول کوملده بو صفتدن
عجب بلدکمی آخر نبت نه   نه ملکه در سقر یا منزلت نه

اشتدکمی دیدیکی صاحب کمالی
کیم کمسه بلمدی آخر مالی

چو بیلمز نیچون دهشت کورکمز   چو خشیت یوق نیچون خشیت گرکمز
آفندی بولمق استرسک کمالی   عمل لیک اتمه اتکالی
صقین ترک عملدن کی حذر قل   یمک بو بور و غنی صبر سن نظر قل
اولوب مصر تعلمدن شکور لر   عقیدک پاک ایده کورای برادر
کشینوک اعتقادی فاسد اولسه   عمل اسوانی داخی کاسد اولسه

بعید اولور خدانك رحمتندن   فچن حظ اله جنت نعمتندن
كل اول اعتقادك پاك ایله كور   علو ودكله خوش ادراك ایله كور
بنی اندن لازم اولسون حسن طاعت   یوزنك آق اوله تا روز قیامت
نه اوزره اولورسه كیشی بونده   آنكله قوپوسر یارنكه كونده
بوقولك صدقنه ای اهل عزت   ایدر تانقوتر افواجا شهادت
رسول الله صوردی بو آیت   او سلطان ایتدی تفصیلی بغایت
كه بعضی امتمدن روز محشر   یقین اوده دولو صورتده كلیسر
بوینوك شكلی میمون بیری خنزیر   بری باشی اشاغه سوریتوردیر
بری كوزسوز بری دلسز ولقسن   دلن چیتر بری درهو ایقسن
بری مصلوب بری بتندن ای جان   بیونك اولیسر دقفتانی قطران
كلامیدی دكاله كل بونلره كمدر   كه بلمك كیشی غایت مهمدر
بیور مشدر بیه اول فخر عالم   كه اولدر سید اولاد آدم
بو كون بونده اولان فتان ونمام   اولور میمون كبی یارین بد اندام
شولر كیم دیدا سحت وحرام ییر   اولور یارین اوكر صورتده خنزیر
دنیا مالنی رسه بونده نوا آن   قیامتده یوزی اوزره سوردركر
دخی جور ایلسه حكمنده حاكم   قوپر كوزسوز قیامتده او ظالم
شولردركم صنم وبكمر اولان افندی   كورب اعمالنی آكا طیاندی

شوكم اقوالی افعالینه اویمز
دلنی چینویب اول كشی طویمز

اوله شول كسه كم موزی جیران   قوپر السوز ایقسوز روز میزان
شونك كم سعیله غمز اوله ایشی   ایوب شهواته سنع ایدن زكوتی

جذوع ناره اصیلور او كشی   دویوب شهواته سنع ایدن زكوتی
جیفه دن قوقوسی بد اوله قانی   شونك كم كبر و فخر اوله هواسی
اولور قطران انك بل لباسی   بكوم معلوم اولدیسه بو احوال
كوكدر كشیده بس حسن اعمال   عمل داخی ایكی قسم اولدی ای دوست
بریسی مغز اولیدن بریسی پوست   كه یعنی بیری باطن بیری ظاهر
ایكیسن داخی جمع ایت اولمه قاصر   ایكی جانب فچنكم اوله معمور
دینلور لاجرم نور على نور   شریعت حكمنی ایله رعایت
زینه وارنجه فرض ایله سنت   اوله مرضی هم افعال وصفاتك
مزین اولسه انوار ایله ذاتك   ایده كور ظاهر و باطن رعایت
بولاسن بولاسن تاكر جنت ایچره   ایكیسینه داخی اقدام تام ایت
ولی باطنده ارتق اهتمام ایت   كه زیرا باطنكدر منظر حق

طاشك مخلوق منظر اولدی انجق

چالش ایدی بونی استه خدادن   دروننك پاك اوله شرك سواددن
كشینك طاهر اوله جونكی قلبی   اولور اول مخزن اسرار غیبی
اگرچه چوقدر مبنای ایمان   ولیكن اصل كل عرفان قرآن
كلیسر احسن صورتده قرآن   طوغیسر انوار طلعتده فرقان
دیه لر محشر اهلی كیم نبیدر   كیدر حقینه حقی مطلبیدر
كوزده لر كوزه دركبی آیی   كچه كیده فچن كیم انبیایی
دیه لر كیم بس كوا مثلو ملكمش   نه كوكجك یوزلو قامتلو ملكمش
كوره لر كسه دن ای مرحد اول   ملكلردن دخی ایدر كذر اول
بیله لر كیم آنی قرآن ایمش اول   كوكلردر دینه درمانمش اول

طوروب حضرتده بس ایدم شفاعت … بو رسمه ایلیه سوزده شجاعت
بنی کم اوقودم طوتدی الهی … بغشله بس بغشله یا الهی
خطاب ایدم کمال قدرتندن … جواب ایدی جناب حضرتندن
شوکم دنیاده حقك بلمش ایدی … اوقویوب ساکه عزت قلمشیدی
اکی طوت بوکون اکا دستگیر اول … که تا اولمیه بوکون داد کیر اول
بولیسر اندری بس اندر امت … کم ایتمشدی وقوب اکا حرمت
الن طوته گله درگاهنه راست … تضرع ایده شهنشاهنه راست
خطاب ایده او سلطان السلاطین … تلطف برله رب الماء والطین
نه دیلرسن بوکون درگاهمزدن … دیه کم استرم الهمزدن
قویاسن باشنه تاج و تاری … کم تا سلب ایده عزت احتقاری
بس اکا بیوره بیك تاج الله … مرصع اطلس و دیباجی الله
نه دیرسه سوزینی ترویج ایده حق … اکا بیك حوری تزویج ایده حق
انی اکلندوره لو بربراقه … کم نوری ایریشه بیك یل اراقه
بوکون حق ایلم قلدیمی مرادك … ندکم استرسك اولدیمی مرادك
بوکون ایدم مرادم کیوسن ویو … رسولك قوکشولغنده وطن ویر
بیوره الی فردوس اوجمه غینه … کیده حواری عذر قوجماغینه
نه استرسن دیه داخی او سلطان … کیرو دیاله گله اول دمده قرآن
کم یا رب حاجتم ایدلك رواسن … کوکلو درد دینه قلدك دواسن
نه استادیم ایسه ویردك تمامت … ولی بوقولکه قانی کرامت
بس اکا بیوره یوز بیك مداین … که هر برینی بردن کیك مداین
بو شهرك بعضیسی یاقوت احمر … زبرجدن کیمیسی نور اخضر

دخی هر شهرك اولدبیك قصوری … اوله هر قصر ایچنده حوری
اکر بو سوزه استرلرسه برهان … دلیلومز بوکا آیات قرآن

قال الله تعالی الملك الوهاب انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب

نعیمی ایلدی ابرار مأوی … جحیمی ایلدی فجاره مثوی
اکر اول ایسه اولدر فیض فضلی … واکر بو ایسه بودر محض عدلی
که زیرا ملکنك یوق شریکی … احد در ما سواسن قلدی ایکی
کمالندن درر که ایدر تلطف … حقیقتده قموا یشی تعطف
جهنمدر محقق یدی اطباق … ایدیسر آلتی سن کفاره اطباق

قال الله تعالی سبعة ابواب لكل باب منهم جزء مقسوم

روایت ایلمشدر ابن عباس … که محمود ایدی عند الله والناس
یدنجینوك آدی هاویه بل … وما ادریك آنی ماهی بل
کرسیرلر اکا جمله منافق … دخی نمرود فرعونه زنادق
حطمه دینیدی آلتنجیسنه آد … کیرن اولمایه اولمایه هرکز آزاد
اکا کیرر ایدنلر حقه اشراك … اکا شرك ایتمز آنی قیلان ادراك
بشنجیسنه آد انوك لظی در … اوده طپنلوده دار القضا در
جحیم دردینیدی دوردنجیسنه آد … اکا کیرن ابد هیچ اولمایه شاد
ملکلوه طپنلو کیره اکا … دخی مرتد اولنلر ایده اکا
اوچنجیسنوك آدیدر سقردر … یهودیلری حق اکا سوقردر
ایکنجیسنوك آدیدر جهنم … بو مجموعینوك آدی ایلدرهم
کویسردر اکا اهل کبایر … بغشلمزسه هم اهل صغایر
بیان ایدم که نیجه ایو ایسرلر … دیم اکا که نیجون کیروسرلر

ایوینسه چونکه کفاره زلازل ملکلر اوره اغلال سلاسل
زبانیلر سوروب جبرا وقهرا نه دکلو وار ایسه دهرا فدهرا
ایوبسولر جهنم قاپوسنه یدی قاپولی اوددن یا بوسینه
تمامت طولدوره لر آلتی قاپی عذابک واردر غنجه آلتی قاپی
بوکون انکار ایدنلر کوره یابین بوکون اقرار ایدنلر کوره یابین
نه کم بیورد ایسه پس صادق القول کله بو بر یرینه خوفله هول
که زیرا عقلله اولمز بو ادراک نه دکلو عقل اولور جست چالاک
انا نقدر حقیقت اصل ایمان انان محکم انان محکم بیک ایان

تمام اولدی یازیجی اوغلی سوزی بو سوزلری حق واقف اولدی
یوزی بیل ای مؤمن ندر معنای ایمان

لغتده دیدیلر ایمانه تصدیق بیان ایتدی بونی ارباب تحقیق
ولی شرع اصطلاحنده مبین اولور ایمان تصدیق معین
ایشیدیلن رسول باصفادن که کتوردی جناب کبریادن
قموسن ایده تصدیق جنانی مقر ایده اقرار لسانی
دخی اعمال ایماندن دکل جز دیدی بویله حقیقت اهلی دیدر
انکیچوندر اولوب نشو ونما ده عمل که ناقص اولور که زیاده
حقیقتده ولیکن اصل ایمان زیاد ونقصه یوقدر اندن امکان
دخی ایتدی مشایخ بونی اعلام که بردر دیدیلر ایمان واسلام
شو معنایه که مؤمن دینسه بر آن آکا مسلم دخی دینور مقرن
کذلک کیمه صادق اوله مسلم آکا مؤمن دیمک اولور موافق
محصل بونتا ویدر بو مراده ترادف معنیسی یوقدر اراده

قچن مؤمنم صدقم دور ربک ویوب ان شاء ربی ایمه سنک

السعید قد یشقی والشقی قد یسعد

شقی اولور دونرکه متقیلر کمی دونر سعید اولور شقیلر
سعادتده شقاوتده تغیر ضرر ویرمز که عبد کدر تکدر
ولی اسعاد یله اشقاده تحویل دکل ممکن صفات الله تبدیل

سوز ایردی کلدی ارسال رسولیه

وار ارسال رسولده حکمت حق حقیقتده او بیلور سرین الحق
رسل کوندردی انسانه بشردن که منع ایده بولاری شرک وشردن
بشارت ایده مؤمنلره بو بشیر اوله عصیان کفر اهلینه منذر
بیان ایلیه لر خلق جهانه کرکلو اولانی هر دو زمانه
محصل دین ایمان اهلینه هب که کن دینه دنیایه مرتب
قلوب حق انبیایی هم مشید ایدر بدر معجزاتیله مؤید
قچن بر خارق عاده امری ای یار نبوت مدعیسی ایسته اظهار
ضروری کوریجک اهل فتوت ایدر تصدیق دعوای نبوت
اولو بدر آدم اول انبیایه ولی خاتم ویرلدی مصطفایه
دخی جیش پیغمبر بو آراده کلوبدرکه دکول قابل عداده
اگرچه بعضیسی ایتدی آنی تعداد پیغمبردن روایت ایلیوب یاد
که اوچ یوز اون اوچ اولدی جمله رسل خبرده بویله کلمشدر مفصل
دخی اعداد پیغمبر بیانی دیدیلر یوز یکرمی دورت بیک آنی
ولی اولا بودر اولمایه حصری مشرف ایتدی هر بری بو عصری
که منهم من قصصنا آیتی هم بو حصری ایلمشدر منع محکم

الآية عليك ومنهم من لم نقصص عليك

دخی بر بوقدر وار اولنسه تعداد   كه اولمایه بولردن بعضیسی یاد
اولوب مخبر مبلّغ هم مقرّب   اولوبدر صدقله ناصح مؤدّب
رسل چون بر برندن اولدی افضل   قمودن بلکه اولدی احمد اکمل
فضائل هر برنده وار انبیاده   قموسی جمع اولوبدر مصطفاده
قمودن حقدن اولدی راسخ   كه اولدی شرعی جمله شرعی ناسخ

كتب احوالنه کلدی کتابت

کتابلر کوندریدر حق تعالی   ایده تا مرسلینوك شانن اعلی
ایدیدر امر و نهی انده تبیین   دخی وعد و وعیدی قلدی تعیین
قمودن ایندی فرقانی مفصّل   انوك آردنجه توراتی مفصّل
دخی آردنجه انجیل و زبوری   بو ترتیب اوزره دربو قدر قصوری
ولی غیریسینی نسخ ایتدی قرآن   جمع خلقه واجب بوکا ایمان
قمو آیاتنه هپ ایده تصدیق   كه بیرن ائمه ایماننده تفریق
كه بو آیاتنه اینانمین خر   اولور جمله یه کافر کبی آخر

عروج اولندی سوز معراجنه پس

نته ایرشدی کور معراج تحقیق   نیجه کشف اولدی کور اسرار تدقیق
مکر بو شب که سنك اسایدی اول   سوار دیله خورکا ایدی اول
او کیجه ایردی جبرائیله فرمان   یره این یلدرم کبی شتابان
براق برق رفتاری بیله آل   حبیبم دعوت ایدوب ایله اقبال
مکر اول کیجه اول شاه جهانی   ایدنمش ایدی مهمانن امتهانی
ایرشدی انده ایکن بیك حضرت   جنانه ایتدی او سلطانی دعوت

اجابت ایلدی طوردی یرندن   هوایی ماسوا کندی برندن
سوار اولوب براقه اولدی بران   ایرشدی مسجد اقصایه اول آن
کلوبن انبیا ارواح فی الحال   اودم ایتدیلر استقبال و اقبال
امام اولدی کروه انبیایه   کر اولدر لایق اولان اقتدایه
قیامه طوردن بو بیدی معنی   كه طوغرلدم جناب حقه یعنی
رکوع ایچره وتا قلدی قدین تا   فلکلر کبی قدری اولا اعلی
چو واردی سجده یه یوز یره سوردی   كه نوری کون کبی افلاکه اوردی
تشهد اوتوروب بولدی تسکین   ویره حق تا وقار و عز و تمکین
ویروب صاغنه صولینه سلامی   همان افلاکه دوندردی زمانی
چکلدی کتدی اول راه خدایه   قبول اولمش دعا کبی سمایه
تماشا ایلدی سبع طباقی   هم اولدی انبیایه هپ ملاقی

آکا عرض اولدی هپ جنات و دوزخ
عیان اولدی قمو احوال برزخ

اولوب انده اولان مخلوقه ناظر   تماشا ایتدی احوالینی بر بر
معزز کیمسی کیمی معذّب   ملائك بولو یرنده مرتّب
جلال حقدن محو اولوب وجودی   ادب بولمز ایدوب انده قعودی
تحیات ایله وصف ایتدی او ذاتی   صلوات ایله دیدی طیباتی

التحیات لله الاثنیه الحمیده والعبادات القولیه والصلوات ای العبادات البدنیه والطیبات

ای العبادات المالیه

دیدی اول دمده اکا حق تعالی   سلام اولسون سکا ای قدر اعلی
برکتلر له اولسون سا که رحمت   زهی عزت زهی دولت سعادت

السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبركاته

سلامنی الوب اول رب الانامك … دیدی ادسنو منی اولسون ملائكك
سلام اولسون عباد الله هه بنه … كیم لر صالحین اولوب بودینه

السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین

كتوردی جبرائیل انده شهادت … تشهدده بو اولمشدر عبادت

اشهد ان لا اله الا الله … واشهد ان محمدا عبده ورسوله

بیوردی انده حق بش وقت نمازی … انكله ایده امت هب نیازی
بو عزت برله حق كوندردی بنه … انی رحمت قلوب روحی زمینه
بیچه بینك ییل قدر یولی سمانك … اكا طی اولدی اولماسون كمانك
صباح اولدی چو عالم اولدی پرنور … كلوب اول شاه دین اصحابه مسرور
دیدی معراجن انلره تمامت … قبول ایتدی اولان صاحب سعادت
تردد سوز ایدوب اقرار تحقیق … لقب بوبكره كوكدن ایندی صدیق
تردد له یحلو اولدی مرتد … اكا جاه جهنم اولدی مرقد
ایدوب معراجی تصدیق ایله اقرار … ضلالتده قالورسین ایمه انكار
بو بش وقتك الهی حرمتنه … كه كوندردك هدیه امتینه
میسر قل بونی قلمق كما هی … چقار دلدن هوای بیكاهی
وصف اوزره صلوة اولسه مرتب … انی نور علی نور ایله یارب
تلقیت الكلام بالقبول … وآمنت بمعراج الرسول

بو علمی ایندی چون معراجی تصدیق
انی ایمانیله قلا اهل تحقیق

دخی معراجی هر كیم ایتسه اذعان … میسر اوله آخر دمده ایمان

ایله مؤمنلره رحمت خدادن … دین امین امین اولسون بلادن
كچیجك انبیادن بو عیاندر … ابو بكر افضل خلق جهاندر
هم اندن صكره كمدر دیرسك افضل … عمردر جملدن اعلم اعدل
بنه اندن صكره عثمان بن عفان … تمونك افضلیدر ایله اذعان
دخی صكره علی مرتضادر … بل انی ابن عم مصطفادر
دعاء خالص منا الیهم … ورضوان من الله علیهم
بو ترتیب اوزره ختم اولدی خلافت … اوتوز ییل ایلمشدر امامت
دخی اصحابدن الّتی نفر وار … اون اولور چو نكم منظم اولا بو چار
اونی داخی مبشر بالجناندر … كه اصحاب ایچره انلر كامراندر
هم اندن اصحابی نكم وار … تموسین خیر ایله یاد ایله هر بار
هم رضیه اكلسه اصحاب … دیلك كف ایله صاقن اولمه سباب
هو لی سون اصحابن سورهم … انی سومز بولان ایتسه ورهم
اولوب راضی تموسندن مرتب … بزی اصحاب احباب ایله یارب

بیان ایدم كرامات ولینك

وبلمشدر كرامات اولیایه … ولی مخصوص اوكوبدر اتقیایه

قال الله تعالی ان اولیاؤه الا المتقون الا ان اولیاء الله
لا خوف علیهم ولا هم یحزنون الذین آمنوا وكانوا یتقون

كرامت معجز ایله بودر اصلی … ولی وار در آراده فرق وصلی
چو خارق عاده اولا امر ظاهر … اكر اظهار ایدن اول مرد ماهر
كورك ایلكسه دعوای نبوت … اكا دیر معجزه اهل فتوت
اكر دعوی یوغیسه هیچ آراده … كرامت دیدیلر اكا او راده

اگر دعوایه اولورسه مقارن — یوزی قاره اولور بو کون و یارین

صلاحی اوزره دکلسه ایدن اظهار — بل استدراج آنی مرد هشیار

حقیقت حق و ثابتدر کرامت — که حقنده کلوبدر نیجه آیات

دعای آصفیله رزق مریم — دخی اصحاب کهفک قصه سی هم

کرامات ولی یه اولدی هپ اصل — ولیکن بلمز آنی نیجه جهال

کرامت کیم ولی ده اولدی حاصل — رسولینه سن آنی معجزه بل

که اوله تابعک چون بویله حالی — قیاس ایت نوله متبوعک کمالی

نه دکلو کلسه قوت اولیایه — ایرشمز منزلنده انبیایه

که واردر ایکسنده انبیاده — ولایت واردر انجق اولیاده

دیدیلر بو نبی بک اولیادن — رد ایتدر بو سوزلری اصفیادن

ولایتله ایرشمز اکا انسان — که امر و نهی ساقط اوله بر آن

بو الحادیله قو کفر و ضلالی — اولنجه امرینه قل امتثالی

که مذهب بودر اکله کورمه آفات

اولنجه ایله اللهه عبادات

قال الله تعالى واعبد ربك حتى يأتيك اليقين

یقینک معنیسی اولمشدر موت — عبادتی اولنجه ایلمه فوت

إذا احب الله عبدا لم يضره الذنب

دخی بو قولنی سوسه الهی — اکا ایتدرمز اولور هیچ کناهی

بو معنیسی در قرآن حدیثک — سوزینه اویمه صاقین هر خبیثک

ولایتدن چقر کفر و کناهی — ولی یر نصرت ایله یا الهی

ولایتدن دم اور نیجه اشخاص — کچینور اول جلیس مجلس خاص